

OPLEIDEN OP MAAT

Wat leert de student
tijdens de opleiding?

OUDERENZORG

GGZ

THUISZOR

GEHANDICAPTENZOR

KRAAMZORG

ZIEKENHUISZOR

GEZONDHEIDSZORG
COLLEGE

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
2	Visie op de ontwikkeling en begeleiding van de student	4
3	Wat leren de studenten in de verschillende leerroutes tijdens de opleidingen?	6
4	De Beroepsthema's	9
5	Keuzedelen	40
6	BIJLAGE Leerroutes	42

1 Inleiding

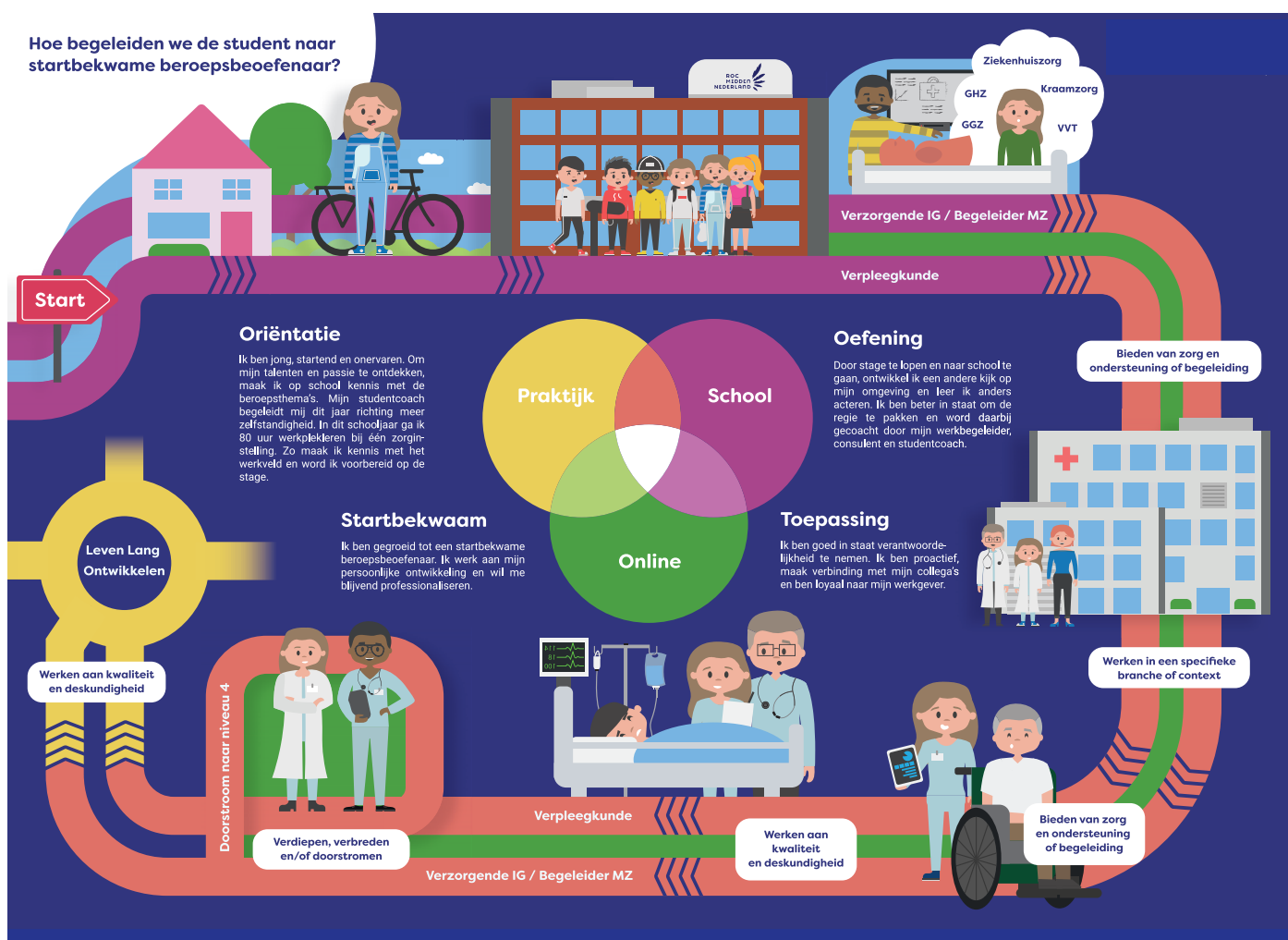
Dit boekje is voor iedereen die meer wil weten over de opleiding tot Verzorgende IG/Begeleider MZ niveau 3 en de opleiding tot Verpleegkunde niveau 4.

In dit boekje leest u wat de student bij ieder beroepsthema leert.

2 Visie op de ontwikkeling en begeleiding van de student naar startbekwame beroepsbeoefenaar

Ontwikkeling student gedurende opleiding

Graag nemen we u mee in de belevingswereld en de ontwikkeling die de student doormaakt, vanaf het moment dat de student de school binnenstapt tot het moment dat hij als beroepsbeoefenaar aan de slag gaat in de praktijk.

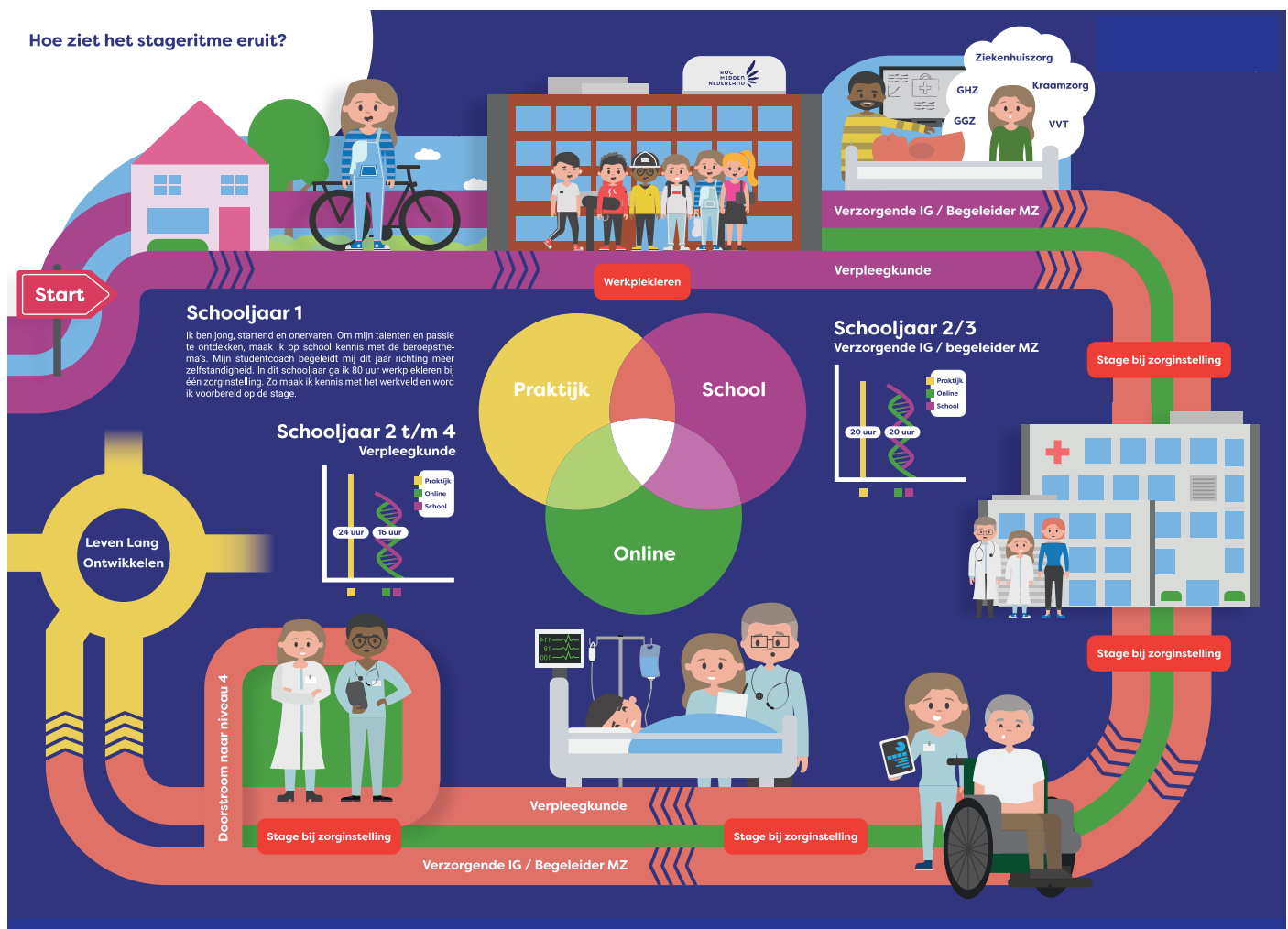
Visie op de begeleiding van de student naar startbekwame beroepsbeoefenaar

Het gezamenlijke doel van praktijk en school is de student optimaal te ondersteunen en begeleiden in de ontwikkeling die hij doormaakt: van student naar startbekwame zorgprofessional. Gericht op duurzame inzetbaarheid.

Zoals in de praktijk de cliënt onvoorwaardelijk centraal staat, zo staat in ons onderwijs de student centraal in het 'open ecosysteem' waar hij zich 24/7 ontwikkelt: in de praktijk, op school en online.

Visie

ROC Midden Nederland, het Gezondheidszorgcollege in Utrecht, leidt samen met haar praktijkinstellingen studenten op tot startklare zorgprofessionals die voorbereid worden op de steeds veranderende arbeidsmarkt en het daaraan onlosmakelijke Leven Lang Ontwikkelen. Ontwikkelen kan alleen als je je daarvoor openstelt. Vanuit die visie zijn wij ervan overtuigd dat de startende leerling een andere begeleiding en ondersteuning nodig heeft dan de vierdejaars student die met twee benen in de praktijk staat.

3 Wat leren BBL-studenten in de verschillende leerroutes

Het **Opleiden op maat** is modulair en flexibel, zodat versnellen en vertragen van de opleidingsduur mogelijk is. Zo zijn er, naast leerroutes voor BOL die leiden tot een (BIG-) diploma ook verkorte leerroutes voor BBL-ers.

De beroepsthema's vormen de basis van het onderwijs en zijn uitgangspunt voor maatwerk. De basis van het beroepsthema is de levensechte casus, ontwikkeld door een team van storytellers in samenwerking met experts uit de praktijk. Het zijn los te volgen eenheden, breed inzetbaar en sluiten direct aan op uw beroepspraktijk. De beroepsthema's vertegenwoordigen de kerntaken en werkprocessen uit de kwalificatiedossiers. Na het volgen van één of meerdere beroepsthema's kan student, BBL-er of zij-instromer de nieuw opgedane kennis en vaardigheden direct inzetten in uw beroepspraktijk.

Waardering: Opleiden op maat, standaard leerroutes en leereenheden

Het volgen van een beroepsthema leidt tot de professionalisering van zorg. In een standaard leerroute leiden deze beroepsthema's op tot een landelijk erkend (Crebo) diploma. Losse beroepsthema's leveren een bewijs van deelname op.

Opleiden op maat

Naast het volgen van standaard leerroutes, zoals de leerroute Verzorgende IG en Verpleegkunde, is het mogelijk om een maatwerk traject te volgen waarbij op basis van kennis en ervaring een leerpad op maat wordt samengesteld uit een aantal te volgen beroepsthema's. Deze beroepsthema's zijn modules uit de reguliere mbo-zorgopleidingen.

Leereenheden en mbo-certificaten

Na het afronden van een beroepsthema heeft een medewerker zich gekwalificeerd voor een specifieke taak in de (thuis)zorg. Voor zij-instromers is het zo eenvoudiger om in de zorg te gaan werken. Zij zijn sneller inzetbaar voor specifieke taken en kunnen zich daarna blijvend ontwikkelen. Voor medewerkers die al langer in de zorg werken, zijn de beroepsthema's die opgeteld een leereenheid vormen ook aantrekkelijk. Voor een afgeronde leereenheid ontvangen zij een mbo-certificaat en via dit certificaat kunnen zij eventueel doorstromen naar een hogere functie of een functie in een andere sector binnen de zorg. Indien gewenst, kunnen deelnemers aan de hand van meerdere mbo-certificaten via een op maat leerroute alsnog een Crebo diploma Verzorgende IG of Verpleegkunde behalen.

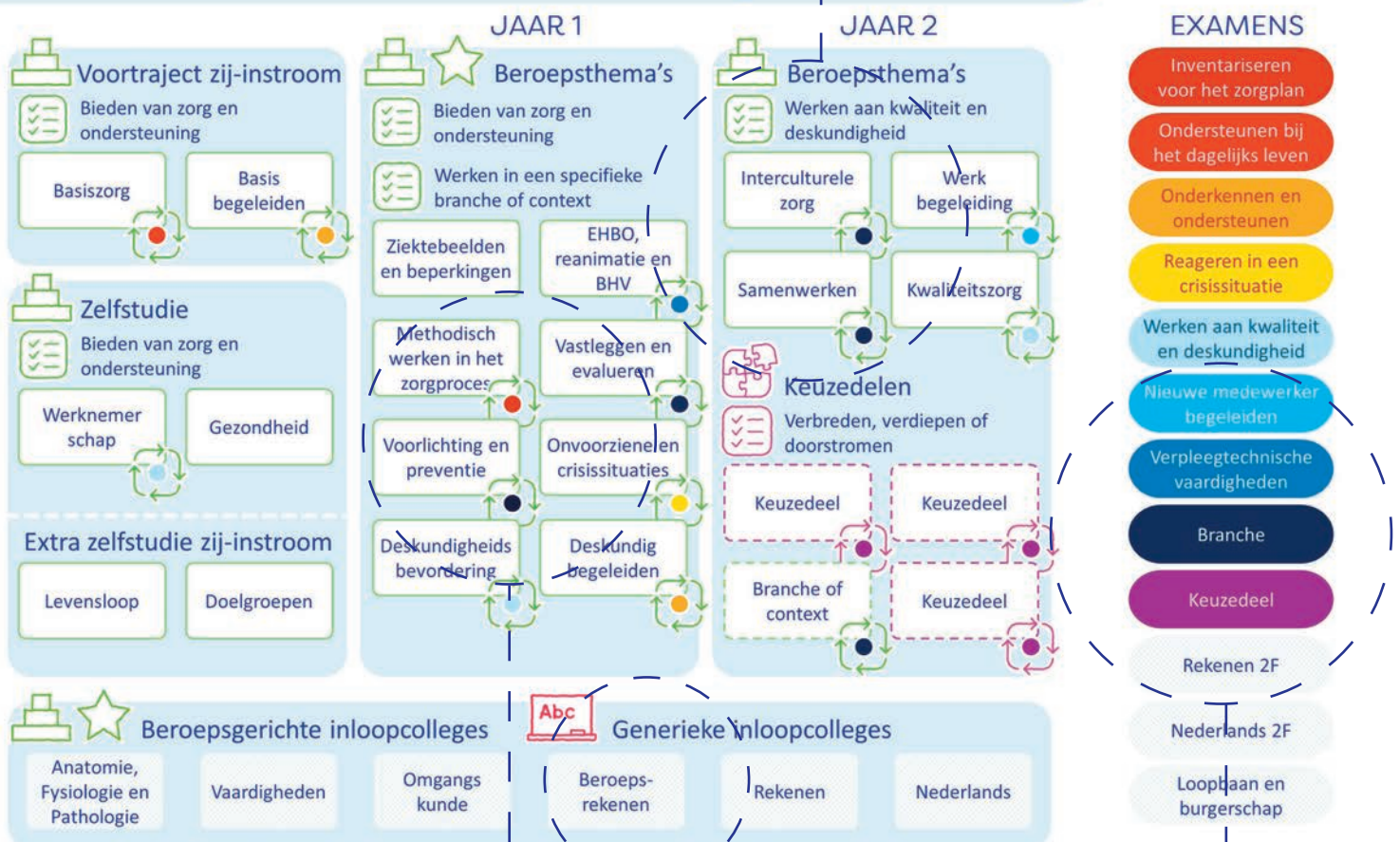
OPLEIDEN OP MAAT

De leerroute toegelicht

WERKPROCESSEN EN KERNTAKEN

Zij vormen de basis van het onderwijs. Deze zijn in nauwe samenwerking met onze praktijkinstellingen vertaald naar beroepsthema's.

VERZORGENDE IG & BEGELEIDER MZ (VERKORTE BBL)

BEROEPSTHEMA'S

De bouwstenen van de opleiding.

EXAMENS

Het afronden van een beroepsthema gebeurt aan de hand van de eindopdracht. Deze wordt uitgevoerd in de praktijk of (in simulatie) op school en is ter voorbereiding op het examen. Het examen wordt later in de opleiding afgenomen in de praktijk.

INLOOPCOLLEGES

Deze zijn ter ondersteuning van de beroepsthema's. De student kiest zelf welke colleges hij of zij nodig heeft om een beroepsthema goed af te kunnen ronden.

4 De Beroepsthema's

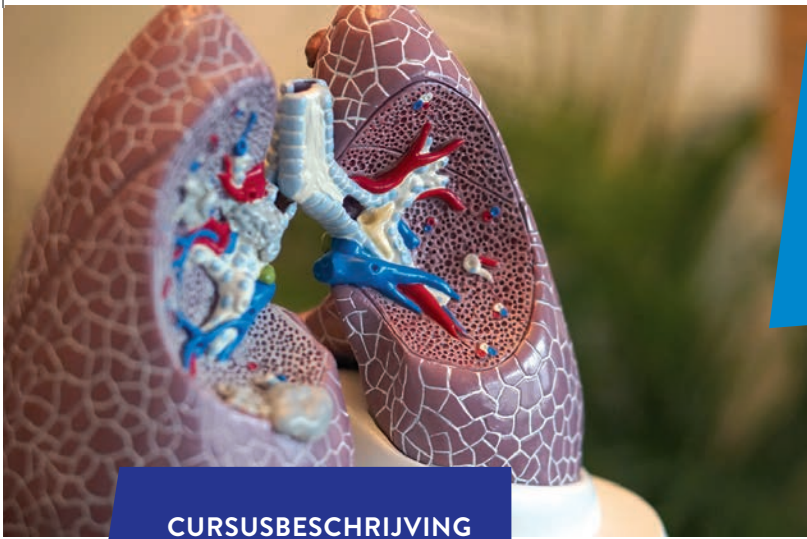
Beschreven aan de hand van:

- Cursusbeschrijving
- Eindopdracht
- Verpleegtechnische vaardigheden
- Anatomie, Fysiologie en Pathologie

- 9 ACUTE ZORG
- 10 BASISZORG
- 11 BASIS BEGELEIDEN
- 12 CRISSITUATIES
- 13 DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING
- 14 DESKUNDIG BEGELEIDEN
- 15 DIVERSITEIT IN ZORG
- 16 DOELGROEPEN
- 17 EHBO, REANIMATIE EN BHV
- 18 GEHANDICAPTENZORG
- 19 GERIATRISCHE ZORG
- 21 GEZONDHEID
- 22 KIND- EN KRAAMZORG
- 23 KLINISCH REDENEREN
- 24 KWALITEITZORG
- 25 LEVENSLOOP
- 26 METHODISCH WERKEN IN HET ZORGPROCES
- 27 MULTICULTURELE ZORG
- 28 ORGANISEREN VAN ZORG
- 29 PERSOONSGERICHTE ZORG
- 30 PSYCHIATRISCHE ZORG
- 31 SAMENWERKEN
- 32 VASTLEGGEN EN EVALUEREN
- 33 VERPLEEGKUNDIG LEIDERSCHAP
- 34 VERSLAVINGSZORG
- 35 VOORLICHTING EN PREVENTIE
- 36 WERKBEGELEIDING
- 37 WERKNEMERSCHAP
- 38 ZIEKENHUISZORG
- 39 ZIEKTEBEELDEN EN BEPERKINGEN

CURSUSBESCHRIJVING

Tijdens het werk komt de mbo-verpleegkundige acute (levensbedreigende) zorgsituaties tegen. Het is belangrijk dat hij/zij dan snel de ernst van de situatie inschat. Daarom leert de student gedurende de opleiding de gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en oefent zij bij dit beroepsthema in het snel en effectief handelen.

Tijdens de levensechte casuïstiek in dit beroepsthema ontmoet de student een zorgvrager die in acute ademnood verkeert. De student leert in deze acute zorgsituaties de ABCDE-check toepassen, snel de juiste disciplines in te schakelen en wordt uitgedaagd om klinisch redeneren toe te passen, zodat hij of zij de juiste informatie verzamelt en passende verpleegkundige interventies start. *Treat first that kills first* is hierbij het uitgangspunt. De student draagt volgens de SBAR-methodiek informatie over aan de opgeroepen disciplines, zoals een arts of specialist.

De studenten horen iemand vreselijk hoesten en lopen alleen de kamer binnen. Een man doet een wanhopige poging om adem te halen. Hoe reageer je hierop?

Daarna ontmoeten ze Ria die COPD heeft. Door griep gaat haar toestand plots achteruit. Vervolgens maken ze kennis met de vitale, 28-jarige Pim die tijdens een kerstdiner met vrienden onderuitzakt. Daarna passen ze op een manege EHBO toe bij Marieke die ongelukkig terechtkomt na de val van haar paard.

De studenten oefenen in het klinisch observeren en het toepassen van de ABCDE- en de SBAR-methodieken. Zij stellen een verpleegkundige diagnose bij Marieke en oefenen in het onderbouwen van de gekozen verpleegkundige interventie.

Anatomie & Fysiologie

- Ademhalingsstelsel
- Urineweginfectie
- Zenuwstelsel

Pathologie

- COPD
- Hersenbloeding
- Longontsteking
- Neusbloeding
- Nierfalen

Verpleegtechnische vaardigheden

- Verlenen van eerste hulp

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met twee eindopdrachten waarmee de student laat zien dat hij/zij klinisch kan redeneren en handelen in acute zorgsituaties.

In **opdracht 1** werkt de student vier acute zorgsituaties in casussen uit.

Met **opdracht 2** laat de student zien dat hij/zij kan handelen in acute zorgsituaties. Er wordt beoordeeld hoe de student observeert, klinisch redeneert, disciplines inschakelt, verpleegkundige interventie start en de bevindingen overdraagt aan de opgeroepen disciplines.

Anatomie & Fysiologie

- Spijsverteringsstelsel
- Thermoregulatie

Pathologie

- Decubitus
- Obstipatie en aambeien
- Parkinson
- Urine incontinentie

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

CURSUSBESCHRIJVING

Basiszorg is meer dan het uitvoeren van verzorgende taken. Als zorgverlener krijg je te maken met verschillende doelgroepen en persoonlijkheden: van oudere zorgvragers met een beperkte zelfzorg tot kraamvrouwen en pasgeborenen, kinderen en jeugdigen. De studenten leren in dit beroepsthema hoe ze kunnen observeren en afwijkende gegevens signaleren.

In een casus is de student voor het eerst zelfstandig als verpleegkundige/verzorgende op pad om basiszorg te verlenen, in dit geval bij een wat oudere heer, Jos Brons die net weduenaar is geworden en hulp nodig heeft bij persoonlijke verzorging en wonen. De studenten leren hoe om te gaan met emotionele problemen, depressiviteit en ongewenst gedrag. Hoe overtuig je de zorgvrager van de noodzaak van gezonde voeding of valpreventie?

Ook maken de studenten in de casuïstiek kennis met het werken in een verzorgingshuis op de somatische afdeling. Bij de wisseling van de diensten lezen ze het dossier van Margy, een oudere dame van Indische afkomst. Ze is rolstoelafhankelijk, heeft ver gevorderd Parkinson en kan nog maar moeilijk eten en praten. Het vergt kennis om zorg goed af te stemmen op Margy en haar partner Anand die een leven met elkaar delen. Hoe kunnen de studenten helpen met de persoonlijke verzorging: Algemeen Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL)?

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema sluit de student af met twee complexe eindopdrachten: het schrijven van **meerdere plannen van aanpak** en het **verlenen van basiszorg**. In overleg met de praktijkinstelling kan deze eindopdracht in de praktijk bij zorgvragers worden uitgevoerd. Ook kan de opdracht in simulatie op school uitgevoerd worden aan de hand van de casus.

In beide gevallen kunnen de plannen van aanpak op school beoordeeld worden en van feedback voorzien.

Wanneer de uitvoering in de praktijk plaatsvindt, kan de bijbehorende praktijkopdracht uit het BPV-boek genomen worden.

CURSUSBESCHRIJVING

In dit beroepsthema wordt de student uitgedaagd om Evert, de hoofdpersoon in de casus, met presentie te begeleiden.

De student leert dat, naast het begeleiden van bijvoorbeeld iemand in een rolstoel, begeleiden ook gaat over het aansluiten bij de cliënt, diegene aanvoelen en invoelen.

Vanuit de zes pijlers van Positieve Gezondheid gaat de student actief op zoek naar de krachten van Evert en leert zo om Evert te stimuleren zoveel mogelijk zelf te doen. Zo houdt de zorgvrager de regie over zorg en leven.

De student leert Evert begeleiden bij het verwerken van de gevolgen van ziekte, beperking en behandeling.

Als aankomend zorgverlener leert de student zo om alle zorgvragers het gevoel te geven dat ze zichzelf mogen zijn en dat je als zorgverlener hun keuzes respecteert. Zelfs als je daar andere ideeën over hebt. Ook leert de student te onderzoeken hoe zij Evert het beste kan ondersteunen bij een zinvolle dagbesteding en bij het opbouwen en onderhouden van zijn sociale netwerk.

Onderwerpen die aan bod komen, zijn: zelfmanagement, zelfredzaamheid, dagbesteding, het sociale netwerk, ethiek en mantelzorg.

Anatomie & Fysiologie

- Zenuwstelsel
- Zintuiglijk stelsel

Pathologie

- Epilepsie
- Gehoor- en visusproblemen
- Hersenontsteking + hersenvliesontsteking
- Parkinson

Verpleegtechnische vaardigheden

- Algemene wondverzorging en zwachtelen
- Specifieke wondverzorging

EINDOPDRACHT

Het beroepsthema wordt afgesloten met twee individuele complexe eindopdrachten, waarin de student formuleert wie zij, in iedere situatie, kan zijn voor Evert. Dit formuleert zij in twee eindproducten:

Begeleidingsgesprek voeren

Begeleidingsplan schrijven

CRISISSITUATIES

Pathologie

- Delier
- Dementie
- Psychiatrische ziektebeelden

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

CURSUSBESCHRIJVING

In alle sectoren binnen de zorgverlening krijg je te maken met onvoorziene gebeurtenissen. Een onvoorziene gebeurtenis kan zijn: een plotselinge verandering in gezondheid of gedrag van de zorgvrager. Zoals bij acuut verslechterde vitale functies, verward gedrag, intimidatie of agressie. Niet elke onvoorziene gebeurtenis wordt door iedereen als crisissituatie herkend of ervaren. Het doel van dit beroepsthema is om de student te leren crisissituaties te herkennen, hoe je deze kunt voorkomen, bij welke signalen je stappen moet ondernemen en hoe je de zorg in crisissituaties coördineert.

In de eerste casus krijgen de studenten als leerling-verpleegkundige te maken met een brand op de afdeling oncologie/interne geneeskunde van een algemeen ziekenhuis. Ze draaien een avonddienst en dragen samen met drie andere verpleegkundigen de zorg voor in totaal 48 patiënten. Een van de patiënten is Pieter. Hij heeft schizofrenie en COPD, is gedesorganiseerd en nicotineafhankelijk. Er is een vermoeden van darmkanker.

In de tweede casus maken de studenten als ambulante medewerker bij een zorgorganisatie voor mensen met psychosociale en psychiatrische problematiek. Vier dagen per week bezoeken ze cliënten thuis. Hierbij heeft de student een eigen caseload, die bestaat uit in totaal 25 cliënten. Een van de cliënten is Sabien. Zij heeft hulpvragen op het gebied van: zelfzorg, medicatiegebruik, opvoeding, assertiviteit en omgaan met spanning en stress. Er is vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. De studenten oefenen een telefoongesprek tussen de zorgverlener en de adviseur van Veilig Thuis.

In een derde casus zijn de studenten werkzaam als verpleegkundige op een psychogeriatrische afdeling van een woonzorgcentrum. Ze ontmoeten de heer Klaassen, een zorgvrager met agressief gedrag, verbaal en fysiek. Hij gedraagt zich onvoorspelbaar: een scheldpartij tijdens de maaltijd, duwen en slaan bij het uit bed tillen en trappen en krabben tijdens het wassen. Hoe kun je als zorgverlener handelen in dit soort situaties?

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met twee eindopdrachten, die deels voorbereiden op het examen.

Het examen bestaat uit een **Criteriumgericht Interview (CGI)**. Gedurende de hele opleiding verzamelt de student bewijsmateriaal voor het CGI.

In een rollenspel krijgt elke student de rol van een verzorgende of verpleegkundige in een crisissituatie. Het rollenspel wordt nabesproken met docent en klasgenoten. De feedback is nodig voor het schrijven van het **Verantwoordingsverslag**. Dit verslag vormt de tweede eindopdracht.

DESKUNDIGHEIDS- BEVORDERING

CURSUSBESCHRIJVING

De student krijgt in dit beroepsthema inzicht in waarom het zo belangrijk is om te blijven werken aan de eigen deskundigheid. Een verzorgende IG, begeleider MZ en mbo-verpleegkundige moeten zich een leven lang blijven ontwikkelen door het bijhouden van vakliteratuur, het volgen van bijscholing, het stellen van vragen aan zorgvragers, het regelmatig uitwisselen van feedback en het samen nadenken over de implicaties van nieuwe wetten, regels en visies. Naast vakliteratuur en bijscholing, moet je ook bij elke nieuwe zorgvrager achterhalen waarin je misschien nog beter moet worden om hem of haar te ondersteunen, verzorgen en/of verplegen.

Zo maken de studenten in een van de casussen kennis met Edwin (54). Hij woont alleen. En hij heeft de spierziekte ALS. Sinds kort krijgt hij thuiszorg. Nog niet heel intensief, maar wel elke dag. Hij wordt vooral geholpen bij de kleine huishoudelijke dingen. De thuiszorg denkt mee over kleine oplossingen voor praktische problemen. De studenten leren hulp organiseren voor Edwin, maar hulp kan er niet 24 uur per dag zijn. De ontwikkeling van Robotica en technische ondersteuning gaat echter razendsnel. Ook Edwin kan hiervan profiteren, bijvoorbeeld met zorgrobot Alice of Tessa. Deze robots vervangen natuurlijk niet de kwalitatieve gesprekken van familieleden of de gevoeligheid van thuiszorgmedewerkers. Toch ontwikkelt deze tak van zorg zich razendsnel. Met daarbij mogelijkheden voor Edwin.

Als thuiszorgmedewerkers dagen de studenten zichzelf uit te achterhalen wat de huidige stand van zaken is als het gaat om ALS: behandeling, prognose, (on)mogelijkheden en wetenschappelijk onderzoek. Ze verdiepen zich in de zorg voor mensen met ALS en de inzet van zorgtechnologie en de ontwikkeling van robotica in de zorg. Ook onderzoeken ze de ethische dilemma's die een rol spelen binnen dit thema. Reflectie op eigen functioneren, steeds weer anderen om feedback vragen en ook ongevraagd feedback geven, zijn essentieel. Daarvoor stel je samen met je leidinggevende en je collega's een persoonlijk ontwikkelingsplan op.

Anatomie & Fysiologie

- Klinisch redeneren met ingebrachte casus

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

Deze module omvat twee eindopdrachten.

Bij de **eerste eindopdracht** levert de student een bijdrage aan een bestaand symposium in het werkveld of organiseert hij met groepsgenoten en collega's zelf een minisymposium, waarbij minimaal een informatieve presentatie, een interactieve training en een reflectieve afsluiting onderdeel zijn.

Bij de **tweede opdracht** verzamelt de student één tot vijf bewijsstukken waarmee hij aantoont actief deskundigheid te vergroten vanuit het persoonlijk ontwikkelingsplan. Deze kennis en ervaring is aantoonbaar gedeeld met vakgenoten.

DESKUNDIG BEGELEIDEN

CURSUSBESCHRIJVING

Anatomie & Fysiologie

- Circulatiestelsel
- Urinewegstelsel

Pathologie

- Hartfalen
- Nierstenen
- Ondervoeding
- Parkinson
- Psychiatrische ziektebeelden

Farmacologie

Polyfarmacie

Cardio farmacologie

Verpleegtechnische vaardigheden

- Verzorgen blaaskatheter
- Suprapubische katheter
- Verzorgen blaaskatheter
- Nefrostomiekatheter
- Blaasspoelen

Deskundig begeleiden is het bieden van passende begeleiding aan de cliënt met als doel: het zo menswaardig mogelijk functioneren. Daarbij vraagt elke zorgvrager om een andere benadering en aanpak. In dit beroepsthema leert de student begeleiden in uiteenlopende en complexe zorgsituaties.

De studenten krijgen te maken met Evert Stegman, een oudere heer met Parkinson. Hij is eenzaam: zijn zwager is onlangs overleden en Freek, zijn kaartvriend, is zijn mantelzorg geworden. Als zorgverlener in de wijk gaan de studenten het moeilijke gesprek met Evert aan: kan Freek nog mantelzorg voor hem zijn, nu hij verslechtert? Ook vullen de studenten het spinnenweb van Positieve gezondheid in. Na een val uit bed, volgen de studenten Evert van ziekenhuis naar verpleeghuis en uiteindelijk naar hospice. In iedere fase leren de studenten bijdragen aan een zo waardevol mogelijk leven voor Evert en helpen ze hem beter met moeilijke situaties om te gaan.

Naast Evert ontmoeten ze Stine, een dame die in een woonzorglocatie voor oudere cliënten met verstandelijke en meervoudige beperkingen woont. Ze heeft nierfalen en moet geopereerd worden. Als zij steeds meer weerstand biedt bij de verzorging, leren de studenten aangeven wat dat met hen als zorgverlener doet. Ook leren zij dat familie in de gehandicaptenzorg een partner in zorg is. Ze leren op welke manier ze familie kunnen betrekken in zorg en begeleiding. Als zorgverlener gaan de studenten actief op zoek naar de krachten van Stine en leren ze hoe ze haar zelfredzaamheid kunnen stimuleren. Als blijkt dat Stine niet meer beter wordt, verdiepen de studenten zich in terminale zorg en leren ze hoe ze een gesprek over palliatieve zorg met zorgvrager en familie kunnen voorbereiden. Ze maken een signaleringsplan voor de-escalatie en helpen Stine bij de juiste hulp. Ook leren ze inschatten wanneer de deskundigheid van een ander ingeschakeld moet worden.

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema omvat twee eindopdrachten. De studenten voeren **een begeleidingsgesprek** met een zorgvrager uit, in simulatie of bij een zorgvrager in de praktijk.

Vervolgens krijgen ze de opdracht **'een begeleidingsplan'** te schrijven voor zorgvragers uit de casus of een zorgvrager uit de eigen werkomgeving. De student motiveert daarbij de gemaakte keuzes.

CURSUSBESCHRIJVING

De studenten leren in beroepsthema Diversiteit dat het belangrijk is je als Verzorgende of Verpleegkundige goed in te kunnen leven in de zorgvrager en diens naasten. Open staan en omgaan met verschillen hoort bij professioneel gedrag. Als je goed om kunt gaan met diversiteit kun je goed omgaan met heel verschillende mensen. Het betekent dat je je vooroordelen herkent en hier kritisch naar kijkt. In dit beroepsthema ga je met een duidelijk doel op zoek naar mogelijkheden om je deskundigheid en professionaliteit op dit gebied te vergroten en leer je je kennis met collega's delen. Zo draag je bij aan een teamcultuur waarin iedereen van en met elkaar leert. In dit beroepsthema gaan we in de casuïstiek in op de thema's Morele waarden en normen, Zonder te oordelen, De mens staat centraal en Diversiteit in het team.

In de casus **Pijnlijke verschillen** ontmoeten de studenten Iris die getrouwd is met Alice. Haar ouders zijn streng gelovig en hebben er moeite mee dat hun dochter getrouwd is met een vrouw. Als Iris ernstig ziek en uitbehandeld blijkt, geeft ze aan euthanasie te willen. Haar ouders hebben daar een andere mening over. Hoe ga je als zorgverlener hiermee om?

In de casus **Ik heb ook altijd pech** wil de thuiszorgmedewerker dat Sjonnie stopt met roken. Als hij betrokken raakt bij een dodelijk verkeersongeluk, ontmoet hij de student als zorgverlener in het ziekenhuis en deelt hij zijn geheim. Hoe ga je hiermee om?

In de casus **Jezelf durven zijn** ontmoeten de studenten Hannah. Hannah werd geboren als Hans, maar wist al jong dat zij geen jongen was. Hannah accepteert zichzelf steeds meer en heeft besloten voor vaginaplastiek te gaan. Hoe kun jij haar begeleiden met haar angsten en twijfels?

In de casus **Zou jij ons team willen versterken?** werkt Asha in een leuk, divers team. Iedereen heeft een andere achtergrond en verschillende levenservaringen. Wat hen verbindt is het bieden van passende zorg aan hun bewoners. Asha stelt haar collega's aan je voor. De studenten onderbouwen waarom zij wel of niet in het team van Asha willen werken.

Anatomie, Fysiologie & Pathologie

- Klinisch redeneren met ingebrachte casus

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

In deze eindopdracht verzamelen de studenten één tot vijf bewijsstukken waarmee ze laten zien dat ze actief hun deskundigheid hebben vergroot op het gebied van diversiteit en deze kennis en ervaring vervolgens hebben gedeeld met vakgenoten.

Anatomie, Fysiologie

- Voortplantingsstelsel
- Moeder en kind

Pathologie

- Introductie Pathologie
- Delier
- Dementie

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

CURSUSBESCHRIJVING

Werken in de gezondheidszorg is boeiend en gevarieerd: er is niet zoiets als 'de zorg' en 'de zorgvrager'. In de ene organisatie werk je met kinderen, ergens anders met ouderen. Verslavingszorg vraagt weer iets anders van je dan het werken met mensen met een handicap. Ieder werkveld heeft zijn eigen doelgroepen en kenmerken. De student verdiept zich in de branches: GGZ, GHZ, VVT, Kraamzorg en Ziekenhuiszorg en maakt kennis met diverse visies op zorg. Ook als je in een sector werkt is het belangrijk om te weten hoe een andere sector in elkaar steekt, wat de gang van zaken is en wat het werken in die branche zo bijzonder maakt. Aan de hand van fotoreportages en ervaringsverhalen van zorgprofessionals maken de studenten kennis met het algemene zorgwerkveld, de GGZ, de GHZ, de VVT, Kraamzorg en Ziekenhuiszorg.

Bij de GGZ ontmoet de student Annemai die werkt bij Lister en op bezoek gaat bij een groepswoning in Nieuwegein. Zij vertelt over hoe haar werkdag eruit ziet en hoe zij cliënt Johan begeleidt.

Begeleiders Theo en Suzanne vertellen hoe zij cliënten begeleiden in de GHZ en wat een ondersteuningsplan en signaleringsplan inhouden.

In de wijkverpleging ontmoeten ze Lotte die aan de hand van vier cliëntbezoeken vertelt over hoe zij snel heeft leren schakelen en zelfstandig beslissingen neemt.

In woonzorgcentrum De Horizon krijgen de studenten te zien hoe een dag met de bewoners eruitziet en welke activiteiten de woonbegeleidster onderneemt.

Bij ziekenhuiszorg maken zij kennis met Kiyomie en Melvin: zij delen hun ervaringen over het werken op de cardiologie- en ouderengeneeskunde-afdeling.

Bij Kraamzorg vertelt Nayat over haar acht dagen bij Mark en Janna die net ouders zijn geworden van Sem, hun eerste kindje.

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema sluit de student af met twee eindopdrachten.

De **groepsopdracht** omvat een presentatie. De student toont aan dat hij/zij kennis bezit over de verschillende doelgroepen en verbanden kan leggen tussen gezondheidsrisico's bij de verschillende doelgroepen.

De **individuele opdracht** omvat het schrijven van een motivatiebrief en CV voor een vacature in een van de sectoren.

EHBO, REANIMATIE EN BHV

CURSUSBESCHRIJVING

Kennis en vaardigheden over EHBO, reanimeren (o.a. AED) en BHV zijn essentieel wanneer je werkt in de zorg. Ook in het dagelijks leven kun je met deze kennis en vaardigheden mensen deskundig helpen als er een ongeluk gebeurt of zich een calamiteit voordoet.

De studenten worden in de casuïstiek geconfronteerd met een passant die ze tijdens een wandeling onwel zien worden en buiten bewust zijn raakt langs de kant van de weg. In deze casus oefenen de studenten hoe zij aan de hand van de **Regel van vijf** veilig kunnen handelen. Ook leren de studenten hoe ze omstanders kunnen betrekken en de ademhaling kunnen controleren en oefenen ze in het toepassen van hartcompressie.

In een volgende casus krijgen de studenten te maken met een ontruiming en krijgen ze de opdracht uit te werken hoe zij die ontruiming aan zouden pakken.

In een derde casus is een slagaderlijke bloeding als gevolg van een ongeval met een snoeischaar het onderwerp. Ze oefenen in het prioriteren van het behandelen van de verwondingen en welke stappen ze ondernemen bij het behandelen slagaderlijke bloeding.

Anatomie, Fysiologie

- Ademhalingsstelsel
- Circulatiestelsel

Pathologie

- Acuut coronair syndroom
- Beroerte
- Hypertensie
- Vaatverkalking

Verpleegtechnische vaardigheden

- Verlenen van eerste hulp
- Functiemetingen
- Vitale functies

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met twee examens van Prove2Move.

EHBO: Eerste hulp bij verwonding, vergiftiging, verstikking en verslikking.

Reanimatie: Eerste hulp bij ademstilstand en circulatiestilstand.

Ook is er een **praktijkopdracht** waarin de student onderzoekt hoe de BHV op haar werkplek is geregeld, mits de student een stage of werkplek heeft. Deze praktijkopdracht wordt beoordeeld in de praktijk en afgetekend ingeleverd in Blackboard.

Anatomie, Fysiologie en Pathologie

- Klinisch redeneren met ingebrachte casus en lesaanvraag

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

CURSUSBESCHRIJVING

De student krijgt in dit beroepsthema inzicht in het bieden van zorg en ondersteuning of begeleiding in de gehandicaptenzorg gericht op mensen met verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke of meervoudige beperking.

Ze maken kennis met Marida. Zij loopt stage op Kinderdagcentrum Schuttersplein van Syndion. “Je ziet hier kinderen met epilepsie, een autisme spectrum stoornis (ASS) of een congenitale CMV-infectie. We spelen met een eigen plan specifiek in op elke hulpvraag.” Ze vertelt over de impact van Corona, hoe ze veiligheid en voorspelbaarheid inzet, hoe ze lichamelijke problemen of pijn signaleert, hoe ze voor de-escalatie zorgt en hoe ze communiceert met ouders.

Naast Marida maken ze kennis met Atty. Atty werkt bij Fokus, een organisatie voor mensen met een fysieke beperking. “Iemand die in een Fokuswoning woont, krijgt zorg wanneer het hem of haar uitkomt,” aldus Atty. De zorgvrager plant de zorg zelf in. Zo ook Feemke Zoet, die rolstoelafhankelijk is: “Ik krijg hulp op afroep bij ADL en dat geeft vrijheid.”

Thijs Stigterman vertelt hoe het is om te werken in de gehandicaptenzorg bij woongroep de IJsselburgh van zorgorganisatie Reinaerde. “Wat me opviel bij mensen met een verstandelijke beperking, is dat ze echt op een andere manier denken en anders in het leven staan.”

Studenten Sophie en Harriët lopen stage bij Lievegoed, een antroposofische zorginstelling. Ze leren mensen met een verstandelijke beperking en moeilijk verstaanbaar gedrag begeleiden.

In de laatste casus ontmoeten ze Henk (65 jaar), vader van vijf kinderen. De studenten ervaren aan de hand van zijn ervaringsverhaal wat het is om met een Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) te leven. De zorgverlening in de gehandicaptenzorg richt zich op het leren leven met de beperking, het behouden of vergroten van eigen regie, het bevorderen van kwaliteit van leven en het zo veel mogelijk voorkomen van ongemak. Hiervoor moeten studenten initiatiefrijk en creatief zijn, om kunnen gaan met hun eigen gevoelens en emoties in moeilijke situaties en eigen grenzen aan kunnen geven.

EINDOPDRACHT

De student beschrijft wat het betekent om in de gehandicaptenzorg te werken, voert een ondersteuningsgesprek uit met een cliënt en naasten, levert op basis hiervan een bijdrage aan het zorg(leef) plan of schrijft een verpleegplan en motiveert de keuzes.

Als de student in deze branche wil examineren, zal hij/ zij ook minimaal één keer de geplande activiteiten in de praktijk uitvoeren.

CURSUSBESCHRIJVING

Verpleegkundige

De student verdiept zich tijdens dit beroepsthema in het verouderingsproces, het dagelijks functioneren en de ziektebeelden die veel voorkomen bij ouderen. Dit doet de student aan de hand van vier casussen.

Zo ontmoeten de studenten het oudere echtpaar Marinus en Christina Meyer. De heer Meyer heeft COPD en Parkinson en wordt na een CVA opgenomen in het verpleeghuis. De studenten doen in deze casus ervaring op in het psychosociaal begeleiden van Marinus en Christina en leren meer over geriatrische zorg verlenen.

In een volgende casus maakt de student kennis met de net gepensioneerde Bernard. Door een ongeluk komt hij op de spoedeisende hulp terecht. Dit heeft grote gevolgen voor hem zelf, maar ook voor zijn vrouw.

In de derde casus krijgen de studenten mee hoe het leven van Edwin Bos verloopt na zijn diagnose van diabetes. Zijn oude levensstijl houdt hem in de tang. Een kleine val in huis heeft grote gevolgen.

Bij de argwanende Janna, die op 86-jarige leeftijd thuis woont, wordt voor haar jongste dochter Ingrid de mantelzorg teveel. Lukt het om voor haar moeder te blijven zorgen? In deze vier casussen gaat de student samen met de geriatrische zorgvrager actief op zoek naar mogelijkheden om de eigen regie en zelfredzaamheid te versterken.

Geoefend wordt met het tonen van respect, het hebben van geduld en inlevingsvermogen en het stellen van de juiste vragen. De studenten leren de zorgvrager stimuleren om zelf keuzes te maken en beslissingen te nemen. Er wordt geoefend met het letten op signalen van overbelasting bij de zorgvrager en mantelzorgers en hoe je deze bespreekbaar kunt maken. In het verpleegplan dat de student opstelt is het uitgangspunt: het functioneren, de zelf- en samenredzaamheid en de ondersteuningsbehoefte van de geriatrische zorgvrager. De student verzamelt gegevens, analyseert, beschrijft de verpleegdoelen, en stelt verpleegkundige interventies en acties vast.

Anatomie, Fysiologie

- Botten
- Het zenuwstelsel (de hersenen)

Pathologie

- Multimorbiditeit

Profieldeel VVT

- Psychogeriatric
- Revalidatie
- Voedselveiligheid

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met twee eindopdrachten:

Gesprek met geriatrische zorgvrager**Bijdragen aan het zorgleefplan van de geriatrische zorgvrager.**

De kennis van de branche, het toepassen van gesprekstechnieken, het rekening houden met de wensen, behoeften, de fysieke en mentale gesteldheid van de geriatrische zorgvrager en het bijdragen aan het zorgleefplan worden beoordeeld.

Anatomie, Fysiologie

- Het zenuwstelsel - deel 1
- Het skelet - deel 1

Pathologie

- Multimorbiditeit

Profieldeel VVT

- Psychogeriatric
- Revalidatie
- Voedselveiligheid

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

CURSUSBESCHRIJVING

Verzorgende IG/Begeleider MZ

De student verdiept zich tijdens dit beroepsthema in het verouderingsproces, het dagelijks functioneren en de ziektebeelden die veel voorkomen bij ouderen. Dit doet de student aan de hand van vier casussen.

Zo ontmoeten de studenten het oudere echtpaar Marinus en Christina Meyer. De heer Meyer heeft COPD en Parkinson en wordt na een CVA opgenomen in het verpleeghuis. De studenten doen in deze casus ervaring op in het psychosociaal begeleiden van Marinus en Christina en leren meer over geriatrische zorg verlenen.

In een volgende casus maakt de student kennis met de net gepensioneerde Bernard. Door een ongeluk komt hij op de spoedeisende hulp terecht. Dit heeft grote gevolgen voor hem zelf, maar ook voor zijn vrouw.

In de derde casus krijgen de studenten mee hoe het leven van Edwin Bos verloopt na zijn diagnose van diabetes. Zijn oude levensstijl houdt hem in de tang. Een kleine val in huis heeft grote gevolgen.

Bij de argwanende Janna, die op 86-jarige leeftijd thuis woont, wordt voor haar jongste dochter Ingrid de mantelzorg teveel. Lukt het om voor haar moeder te blijven zorgen?

In deze vier casussen gaat de student samen met de geriatrische zorgvrager actief op zoek naar mogelijkheden om de eigen regie en zelfredzaamheid te versterken. Geoefend wordt met het tonen van respect, het hebben van geduld en inlevingsvermogen en de juiste vragen stellen.

De studenten leren de zorgvrager stimuleren om zelf keuzes te maken en beslissingen te nemen. Er wordt geoefend met het letten op signalen van overbelasting bij de zorgvrager en mantelzorgers en hoe je deze bespreekbaar kunt maken. De student levert een bijdrage aan het zorgleefplan. De student verzamelt gegevens en beschrijft het lichamelijk, psychisch, sociaal en dagelijks functioneren, en ondersteuningsbehoeften en -doelen.

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met twee eindopdrachten:

- Gesprek met geriatrische zorgvrager
- Bijdragen aan het zorgleefplan van de geriatrische zorgvrager.

De kennis van de branche, het toepassen van gesprekstechnieken, het rekening houden met de wensen, behoeften, de fysieke en mentale gesteldheid van de geriatrische zorgvrager en het bijdragen aan het zorgleefplan worden beoordeeld.

CURSUSBESCHRIJVING

Regie voeren op gezondheid, Gezonde leefstijl en voeding staan centraal bij het beroepsthema Gezondheid. De studenten verdiepen zich bij het beroepsthema Gezondheid in wat het in de breedste zin van het woord inhoudt en leren dat gezondheid zowel lichamelijk als mentaal en sociaal is. Ook ontdekken zij de verschillende visies op zorg.

In de casuïstiek ontmoeten ze vier studenten die met elkaar in een studentenhuis wonen: Ozan, Mila, Sem en Amy. Deze vier studenten worden geconfronteerd met uitdagingen in de eigen gezondheid en die van elkaar. Hierbij kun je denken aan eenzaamheid, slechte voeding, mentale uitdagingen en telefoonverslaving. De aankomend zorgprofessionals krijgen de opdracht om de vier studenten te helpen weer grip te krijgen op hun leven, aan de hand van de zes pijlers van Positieve gezondheid (www.iph.nl). Zo ontwikkelen zij kennis over de visie van Positieve Gezondheid en wat het betekent voor de beroepsuitoefening: je richten op wat iemand nog wel kan en welke regie iemand nog kan nemen. BBL-studenten hebben de mogelijkheid een casus uit de eigen praktijk in te brengen.

Anatomie, Fysiologie

- Inleiding in Anatomie en Fysiologie
- Afweersysteem
- De cel
- Huid

Pathologie

- Inleiding in Pathologie
- Brandwonden

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

De studenten sluiten het beroepsthema Gezondheid af met een uitgebreid verslag over gezondheid. Hierin beschrijft de student verschillende visies op gezondheid, waaronder de visie op Positieve Gezondheid. De student brengt aan de hand van de zes pijlers van Positieve Gezondheid de eigen gezondheid in kaart. Ook moet de student een verband leggen tussen één van deze pijlers en zijn/haar ideeën over gezondheid bij zorgvragers.

KIND- EN KRAAMZORG

CURSUSBESCHRIJVING

Anatomie, Fysiologie

- Voortplantingsstelsel

Pathologie

- Kinderziekten met vlekjes
- Zwangerschap en bevalling

- Profieldeel Moeder & Kind
- Zwangerschapshormonen
- Zwangerschap en bevalling
- Partusassistentie
- Pasgeborene
- Kraamvrouw
- Hielprikscreening
- Voeding
- Geboorte tot adolescentie
- Rijksvaccinaties
- Kinderziekten met vlekjes
- Pathologie zwangerschap en bevalling
- Congenitale hartafwijkingen
- KG huidaandoeningen
- KG MDL
- KG Luchtwegproblemen
- KG infectieziekten
- KG chirurgie

EINDOPDRACHT

De studenten ronden het beroepsthema af met twee opdrachten:

- het leveren van een bijdrage aan het zorgleefplan (VZ) en het schrijven van een verpleegplan (VP).
- Daarnaast voeren ze een gesprek met een zorgvrager en beschrijven ze de kenmerkende aspecten van de branche kind- en kraamzorg in een verslag.

In dit beroepsthema kijken de studenten mee over de schouder van kraamverzorgster Lisette. Zo krijgt de student inzicht in het bieden van kind- en kraamzorg: kraam(thuis)zorg en ziekenhuiszorg op de kinder- of gynaecologieafdeling. Ze leren kortdurende (basis)zorg en ondersteuning bieden aan zwangeren, barenden, kraamvrouwen en pasgeborenen in de thuissituatie, het ziekenhuis of een geboortecentrum.

De studenten worden meegenomen in de verhalen bij de geboorte van een mensenleven: van zwangerschap tot bevalling naar kraamtijd. Via Lisette komen de studenten bij verschillende gezinnen, met verschillende culturen en ervaringen.

Zo verwachten Nadia en Omar hun eerste kindje en vinden dat spannend. Deze casus vertelt de weg van bevruchting tot geboortefeest. De student oefent hier met vroegsignalering bij risicogezinnen.

De zwangerschap bij Simone en Hans verloopt minder vlekkeloos dan gehoopt. Zij zijn gebaat bij gedegen steun en voorlichting. Wat betekent dit voor jou, als zorgverlener?

Bij Sophie en Dennis gaat het onverwacht mis tijdens de bevalling. Alle zeilen worden bijgezet om richting een gezonde koers te varen. Welke gevolgen brengt dit met zich mee?

In de casussen doet de student kennis op van baringsmethoden en vaardigheden. Door de combinatie ben je in staat vervroegde partusondersteuning te verlenen, te assisteren bij de partus en passende zorg te bieden aan moeder en kind, gericht op het handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid. Ook leert de student begeleiding en voorlichting te bieden aan jonge ouders.

In de laatste casus worden studenten Verpleegkunde rondgeleid in het ziekenhuis via een geboortecentrum naar een kinderafdeling. Hier ontdekken ze wat ze op deze afdelingen tegenkomen als verpleegkundige.

CURSUSBESCHRIJVING

Klinisch redeneren is een basiscompetentie en vraagt specifieke kennis en ervaring. In dit beroepsthema leert de student informatie verzamelen door het voeren van een (anamnese)gesprek en klinisch redeneren. De nadruk ligt op het stellen van open vragen, het doorvragen en uitleg geven in 'gewone', niet medische taal.

In een casus met verpleegkundige Annette leren studenten hoe je systematisch kunt denken en hoe je onderbouwd in kaart kunt brengen wat er aan de hand is bij een cliënt, wat er moet gebeuren en waarom. De studenten worden uitgedaagd in het klinisch redeneren voor een aantal zorgvragers van Annette.

Zo heeft Fatma Yilmaz (82 jaar) in 2012 een coloscopie gehad wegens rectaal bloedverlies. Mevrouw onderging destijds een hemicolectomie. Nu wordt Mevrouw Yilmaz opgenomen met progressief rectaal bloedverlies en hypertensie. Wat is er aan de hand?

Samen met Annette bezoeken de studenten ook de actieve Anita van de Weerd (84 jaar). Ze heeft spraakproblemen, problemen met lopen en verwardheid als gevolg van een tia. Ze heeft borstkanker gehad en heeft vijf jaar lang anti-hormonale therapie gevolgd. Ook ontmoeten ze Ronald de Groot, die heeft besloten te stoppen met roken en minder te drinken onder aanmoediging van zijn sportieve vriendin. Op een zaterdagavond wordt hij duizelig en begint te beven. Eenmaal bij de SEH aangekomen moeten de studenten onderzoeken wat er aan de hand is.

Anatomie, Fysiologie

- Ademhalingsstelsel
- Hormoonstelsel
- Spijsverteringsstelsel

Pathologie

- Astma
- Colitis Ulcerosa
- COPD
- Diabetes Mellitus
- Inleiding en behandeling van kanker
- Dikke darmkanker
- Kortademigheid
- Longontsteking
- Obstipatie en aambeien
- Ziekte van Crohn
- Pijn

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met een simulatie waarin de student aan de hand van een gesprek en observaties laat zien informatie te kunnen verzamelen en overdragen. In het verslag toont de student aan dat zij klinisch kan redeneren met behulp van de processtappen en aandachtgebieden:

1. Psychosociaal functioneren
2. Alarmsymptomen en urgentie
3. Gegevens overdragen
4. Hypothesevorming
5. Orgaansystemen
6. Beleid
7. Ethiek

Anatomie, Fysiologie & Pathologie

- Klinisch redeneren met ingebrachte casus en lesaanvragen naar aanleiding van leervragen

Verpleegtechnische vaardigheden

- Algemene wondverzorging en zwachtelen
- Specifieke wondverzorging

CURSUSBESCHRIJVING

Zorgverleners leveren zo vakkundig mogelijk zorg en leveren daarmee een bijdrage aan het verbeteren van zorg, bijvoorbeeld bij knelpunten of klachten.

In het beroepsthema kwaliteitszorg ontmoeten de studenten in de casus Jacqueline. Zij heeft een licht verstandelijke beperking en een stoornis in het autistisch spectrum (ASS). Als de zorg voor huis én kinderen haar teveel wordt, springen burens te hulp. Als later de situatie verslechtert, verhuist ze naar een kleinschalige woonvorm. Deze verandering zorgt voor claimend en intimiderend gedrag richting zorgpersoneel. In de casus leren studenten hoe zij kwaliteitszorg kunnen blijven leveren aan Jacqueline.

In de volgende casus ontmoeten de studenten Ozan die in een studentenhuis woont en vaak slecht eet. Sinds hij kilo's is aangekomen, heeft hij een pijnlijke huid op sommige plekken. Ondanks dat de smetplekken goed behandelbaar zijn, is hij geschrokken. Ozan besluit dat het vanaf nu écht anders moet. Hoe kan de student Ozan hierin begeleiden?

In de laatste casus zijn de studenten werkzaam in een middelgroot ziekenhuis op de verpleegafdeling Algemene Neurologie. Hier worden mensen behandeld met ziekten aan het zenuwstelsel. De studenten ondersteunen in hun rol de aandachtsfunctionaris VIM (Veilig Incident Melden) van de afdeling. Dit is een ervaren verpleegkundige die toeziet op het veilig melden van incidenten en het onderzoeken en categoriseren van de oorzaken van gemelde incidenten. Als opvalt dat er in de afgelopen drie maanden weinig meldingen zijn gedaan, terwijl een aantal collega's langer ziek is, gaan de studenten op onderzoek uit.

Als zorgverlener moeten studenten weten wat de visie op 'goede zorg' is van de organisatie waar ze voor werken. In de laatste casus onderzoeken de studenten wat de visie op 'goede zorg' is. Daarnaast worden de studenten uitgedaagd zelf ideeën over goede zorg te formuleren, aan de hand van de eigen normen en waarden. Verder leert de student over de beroepscode en de wettelijke grenzen van de bevoegdheden en bekwaamheden van het werken in de zorg.

EINDOPDRACHT

In deze complexe eindopdracht verzamelt de student één tot vijf bewijsstukken waarmee hij laat zien dat hij actief bijdraagt aan het bevorderen en bewaken van goede zorg voor zorgvragers en van een gezond werken leerklimaat. Deze bewijsstukken zijn ook nodig voor het examen 'Werken aan kwaliteit en deskundigheid'.

CURSUSBESCHRIJVING

Wat is een gezonde ontwikkeling per levensfase en wat betekent het als die ontwikkeling verstoord wordt? In de casussen bij het beroepsthema Levensloop staan diverse personages in diverse fasen van hun leven centraal.

De studenten ontmoeten bijvoorbeeld Mike & Marjolein. Zij hebben een relatie, maar komen erachter dat kinderen krijgen voor hen moeilijk is.

In de volgende casus houden de studenten een intake met Jacqueline. Jacqueline heeft een bizarre jeugd gehad. Aan de hand van deze casus gaan de studenten op zoek naar de oorzaken en effecten van een verstoorde ontwikkeling.

Ook ontmoeten de studenten een gezin met jonge kinderen, waar misschien niet alles gaat zoals het zou moeten gaan. Zo oefenen de studenten in het herkennen van de kenmerkende ontwikkelingen en leren ze de oorzaak en effecten van een verstoorde ontwikkeling in kaart te brengen.

Vervolgens lezen ze een brief van Mila. Een brief aan haar overleden moeder. Mila zit volop in de levensfase van het ontdekken wie ze is en het uitproberen.

In de laatste casus ontmoeten de studenten Tilly, die verzorging nodig heeft vanwege een val. Ze verkeert in de laatste fase van haar leven. Daarin kijkt ze terug op haar leven.

De studenten leren dat, om terug te kunnen kijken op je leven, het belangrijk is om geen spijt te hebben en om geen on vervulde wensen te hebben. Via de casussen gaan de studenten zichzelf leren kennen via de blik van een ander. Deze voorbeelden bieden de student context bij het in beeld brengen van zorgvragers in hun eigen omgeving.

Anatomie, Fysiologie

- Afweersysteem
- De cel

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

De studenten sluiten beroepsthema Levensloop af met het schrijven van een levensboek. Hiervoor werken de studenten één of meerdere interviews uit om een goed beeld te krijgen van de zorgvrager. Ook de voorbereiding op deze interviews en de vraagstelling worden beoordeeld.

METHODISCH WERKEN IN HET ZORGPROCES

CURSUSBESCHRIJVING

Anatomie, Fysiologie

- Spijsverteringsstelsel
- Urinewegstelsel
- Botten

Pathologie

- Fracturen
- Pijn
- Buikvliesontsteking
- Hypertensie
- Nierstenen
- Urine incontinentie

Verpleegtechnische vaardigheden

- Sondevoeding toedienen
- Neusmaagsonde
- PEG-sonde, PEG-J-sonde en button
- Maagspoelen
- Darmspoelen
- Voedingspomp

De bijdrage van de verzorgende IG, begeleider MZ of mbo-verpleegkundige aan het zorgproces vraagt om nauwkeurigheid in rapportages, goed geformuleerde (verpleeg)doelen, motiverende gespreksvoering, respect voor eigenheid en privacy en kennis van het algemeen handelen binnen de WGBO. In dit beroepsthema krijgt de student inzicht in het belang van methodisch werken en hoe dit vorm krijgt in het zorgproces en -dossier. Aan de hand van levensechte casuïstiek, samengesteld door school en praktijk, doen de studenten inzichten op op het gebied van methodisch werken in het zorgproces. Mochten studenten een casus uit de praktijk hebben, mogen zij deze uiteraard inzetten.

In de casuïstiek van dit beroepsthema maken zij kennis met zorgvrager Eva Akkerman, die op haar 41e de diagnose MS krijgt. De studenten ervaren welke impact dit heeft op het gezin van Eva: haar man en twee adolescente zonen. Na een val in het winkelcentrum loopt Eva een heupfractuur op en moet direct via het ziekenhuis naar het verpleeghuis voor revalidatie. Later thuis wordt Eva geconfronteerd met nierstenen en urine-incontinentie. De studenten leren tijdens het zorgproces de gegevens uit de intakes van Eva nauwkeurig te analyseren, zoals de anamnese, verpleegkundige diagnose en geformuleerde gezondheidsproblemen. Hiermee leren zij doelgericht het zorgplan op te stellen met doelen en activiteiten voor Eva en haar gezin. En worden zij getraind in het stellen van prioriteiten in het zorgproces en het onderbouwen van hun keuze voor de verpleegkundige interventies.

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met het volledig invullen van een zorgdossier. Om een goed beeld te krijgen van alle onderdelen en de opbouw, doorloopt de student het volledige zorgproces van een zorgvrager, uit de casus of uit de praktijk. Hierbij gebruikt de student het format uit de cursus of een vergelijkbaar format op de werkplek.

MULTICULTURELE ZORG

CURSUSBESCHRIJVING

Als Verzorgende of Verpleegkundige is het belangrijk dat je je goed kunt inleven in de zorgvrager en zijn of haar naasten. Open staan en kunnen omgaan met verschillen hoort bij professioneel gedrag. Elke cultuur kent zijn eigen gewoonten en gebruiken. Het is niet altijd eenvoudig om erachter te komen wat een zorgvrager met een andere cultuur, anders dan jij gewend bent, graag wil. Je dient de cliënt, uit welke cultuur dan ook, te leren kennen en vraaggericht te verzorgen.

De student doet inzicht op in de multiculturele samenleving en wat dit betekent voor de zorg. Er wonen steeds meer mensen met verschillende achtergronden in verzorgings- en verpleeghuizen of hebben (thuis)zorg nodig. Elke cultuur kent zijn eigen gewoonten en gebruiken. Om mensen met andere gewoontes te begrijpen is naast een open, onderzoekende houding ook kennis nodig.

In de casuïstiek komen situaties voor waarin de zorgverlener in handelingsverlegenheid komt en geconfronteerd wordt met een (ethisch) dilemma waarin cultuur centraal staat. Deze voorbeelden bieden de student context bij het verzamelen van bewijsstukken voor het werken aan eigen deskundigheid.

Anatomie, Fysiologie

- Huid

Pathologie

- Brandwonden
- Huid

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

Verzamel één tot vijf bewijsstukken waarmee je laat zien dat jij actief je deskundigheid hebt vergroot op het gebied van multiculturele of interculturele zorg en deze kennis en ervaring vervolgens hebt gedeeld met vakgenoten. Samen met de docent bespreekt de student de exacte vorm waarin dit beroepsthema wordt afgesloten.

ORGANISEREN VAN ZORG

CURSUSBESCHRIJVING

Anatomie, Fysiologie

- Botten

Pathologie

- Bewegingsstelsel
- Fracturen
- Multimorbiditeit
- Dwarslaesie

Verpleegtechnische vaardigheden

- Injecties

Bij het beroepsthema Organiseren van zorg maken de studenten kennis met Agnes, een jonge en bevlogen sportleerkracht. Zij heeft tijdens een skivakantie in Les Quatres Vallées in Zwitserland een dwarslaesie opgelopen. Aan de hand van dit ernstige ski-ongeval maken de studenten kennis met diverse zorginstellingen in binnen- en buitenland. Onderweg ontmoet Agnes tientallen verpleegkundigen, artsen, fysiotherapeuten, stagiaires, praktijkbegeleiders, psychologen en andere deskundigen.

De student krijgt in dit beroepsthema inzicht in hoe de zorg in Nederland georganiseerd is, van indicatie en opname tot ontslag en vervolg. Als zorgverlener moet je een beeld hebben van de zorg op macro-, meso- en microniveau. Op macroniveau spelen wetten en financiering een belangrijke rol en dus ook politieke keuzes op zowel landelijk als regionaal niveau. Op mesoniveau moeten zorgverleners niet alleen samenwerken met andere disciplines binnen de eigen organisatie, maar ook met andere organisaties binnen en buiten de zorg. Op microniveau maken nieuwe methoden en technologische hulpmiddelen het mogelijk om kwaliteit van zorg te blijven bieden, ook als zorgvragers langer thuisblijven en er minder zorgverleners beschikbaar zijn.

Plannen, delegeren, coördineren staan in dit beroepsthema centraal als het gaat om vaardigheden. Dit vraagt om goede communicatieve vaardigheden, kostenbewust werken en overzicht over de uitvoering van de zorg.

EINDOPDRACHT

De student levert bewijsstukken aan, waaronder een verpleegplan. Hiermee laat de student zien de verpleegtechnische zorg en ondersteuning te kunnen plannen, delegeren en coördineren. Daarnaast voeren de studenten klassikaal, in twee groepen, een debat uit aan de hand van een stelling, waarbij de studenten niet elkaar maar een derde partij moeten overtuigen. Eén groep is voor de stelling, de andere groep tegen. De jury bestaat uit de studenten die niet debatteren. De docent is de gespreksleider.

PERSOONSGERICHTE ZORG

CURSUSBESCHRIJVING

De student leert bij dit beroepsthema dat het bieden van persoonsgerichte zorg betekent dat je de persoon volledig centraal stelt en niet de beperking of ziekte. Aan de hand van casuïstiek doen studenten ervaring op met het begeleiden van zorgvragers met een chronische aandoening in hoe ze hiermee om kunnen gaan. Ze leren ondersteunen bij het zo zelfstandig mogelijk functioneren in het dagelijks leven van de cliënt.

De studenten maken in de casus kennis met Eva. Via haar dagboek lezen ze over Eva's moeder, Patricia, die na het vaststellen van een chronische darmziekte langzaam afglijdt en een alcoholverslaving ontwikkelt. De studenten leren hoe ze de zorg voor Patricia en haar gezin zo goed mogelijk laten aansluiten bij hun behoeften, mogelijkheden en omstandigheden.

Vervolgens ontmoeten ze Indra van Hooft, bij haar wordt een deel van haar darm verwijderd. Als verpleegkundige doet de student de intake en begeleiding tijdens de opname. Indra is 'expert in ziek zijn' en heeft weinig vertrouwen in de zorg. Hoe ga je daar mee om? De student leert achterhalen hoe Indra in het leven staat en wat zij belangrijk vindt.

Daarna maakt de student kennis met Johan. Hij heeft het Syndroom van Down en het gaat de laatste tijd niet lekker met Johan. Er hoeft er maar één te gebeuren of Johan ontploft. Samen ontdekken ze wat er speelt en wat hij belangrijk vindt.

Mevrouw Kus is met een paralytische ileus, een complicatie van diabetes type 1, opgenomen in het ziekenhuis. Zij spreekt nauwelijks Nederlands, wil niet door een man geholpen worden en is erg van slag. Hoe ga je daar mee om?

De student oefent in het geven van oprechte aandacht, echt aanwezig zijn, goed te kijken en te luisteren en persoonsgerichte gesprekken te voeren met de zorgvrager en naastbetrokkenen.

Anatomie, Fysiologie

- Spijsverteringsstelsel
- Erfelijkheidsleer
- Spierziekten

Pathologie

- Ileus
- Jong dementerenden (VVT profieldeel)
- Diepe dementie (VVT profieldeel)
- Schildklierandoeningen
- GHZ aangeboren ziekten

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met twee eindopdrachten: een reflectieverslag en een toolkit persoonsgerichte zorg.

In het reflectieverslag reflecteert de student op de gesprekken die hij/zij met zorgvragers en zorgverleners heeft gevoerd over persoonsgerichte zorg.

Met de eindopdracht Toolkit Persoonsgerichte zorg ontwikkelt de student een gereedschapskoffer met diverse methodieken, middelen en/of interventies.

PSYCHIATRISCHE ZORG

CURSUSBESCHRIJVING

Profieldeel GGZ

Pathologie

- Psychiatrische stoornissen
- Psychofarmaca
- Psychiatrische behandelvormen

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op basis van aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

De student beschrijft wat het betekent om in de psychiatrische zorg te werken. Hij voert een ondersteuningsgesprek met een cliënt, levert een wezenlijke bijdrage aan het zorg(leef)plan of schrijft een verpleegplan, waarbij hij reflecteert op de keuzes. Als de student in deze branche zijn examen wil afleggen, voert hij/zij ook minimaal één keer de geplande activiteiten in de praktijk uit.

Begeleider specifieke doelgroepen

In het ondersteuningsgesprek toont de student aan dat hij/zij de cliënt, betrokkenen en collega's actief hun mening vraagt en zo een bijdrage levert aan het ondersteuningsplan. Hierin formuleert de student de wensen, verwachtingen en behoeften én schat de benodigde tijd en materialen in voor de activiteiten.

Mbo-verpleegkundige ggz

In het ondersteuningsgesprek toont de student betrokkenheid bij de problemen en vragen van de zorgvrager. Hij motiveert de zorgvrager doelbewust om zelf de regie en autonomie te behouden en geeft feedback over functioneren. In het verpleegplan toont de student herkenning bij de ontwikkelingsmogelijkheden en behoeften van de zorgvrager. Hij houdt rekening met de psychische beperkingen van de zorgvrager.

De student krijgt inzicht in het bieden van zorg en ondersteuning als zorgverleer bij psychiatrische problematiek. Ook krijgt hij inzicht in de begeleiding in de geestelijke gezondheidszorg als verpleegkundige.

In de casus 'Snoeppapierjes, sigarettenpeuken en elke dag dezelfde broek' ontmoeten de studenten Pieter die begeleid in een voorziening van een ggz-instelling woont. In de casus leren de studenten wat de woonbegeleiding en ondersteuning van Pieter inhouden.

In de casus 'Van de roze wolk afgedonderd' ontmoeten de studenten Sabien, een getraumatiseerd meisje die op haar 20e onbedoeld zwanger raakt. Na haar bevalling blijkt dat zij een postpartumdepressie heeft.

In de casus 'Je vraagt er toch zelf om?!?' ontmoeten de studenten Maurice, die Borderline heeft en zichzelf verwondt. In de casus leren de studenten wat een dissociatieve stoornis inhoudt.

In de laatste casus leren de studenten Ahmet kennen. Hij heeft een alcoholverslaving, lijdt aan depressies en zorgt voor flink wat overlast. In de casus vraagt Ahmets coördinator aan de studenten om als persoonlijk begeleider het gesprek met Ahmet aan te gaan.

Zorgverleners en verpleegkundigen in de psychiatrische zorg moeten initiatiefrijk en creatief zijn, om kunnen gaan met hun eigen gevoelens en emoties in moeilijke situaties en duidelijk eigen grenzen aan kunnen geven.

CURSUSBESCHRIJVING

In dit beroepsthema verkent en ontwikkelt de student vaardigheden op het gebied van samenwerken. De student leert over teamrollen en wat deze betekenen voor het functioneren van de student: binnen het team en met andere disciplines binnen en buiten de organisatie.

In de eerste casus ontmoeten de studenten een jong stel, Kim en Stijn. Stijn krijgt de diagnose acute leukemie. In de rol van de jonge oncologieverpleegkundige Stefanie begeleiden de studenten Stijn tijdens zijn ziekenhuisopname.

Aan de hand van Intervisie en Coaching, De roos van Leary en Hoeden van Bono krijgen de studenten meer inzicht in de situatie.

Daarnaast leveren de studenten zorg aan de meervoudig gehandicapte Twan. Jacqueline, Twans moeder, is kritisch op de zorgverlening in de instelling waar Twan woont. In deze casus zijn de studenten verantwoordelijk voor de dagbestedingsactiviteiten van Twan, oefenen ze met de rollen uit de Transactionele Analyse, onderzoeken ze de tevredenheid t.a.v. familieparticipatie en maken ze een verbeterplan voor de samenwerking met vrijwilligers.

In de casus 'Dubbelrol' maken de studenten kennis met Angélique die fronto-temporale dementie heeft. De studenten leren klinisch redeneren, wat de drie fasen van fronto-temporale dementie zijn en stellen een zorgplan op, waarin de rolverdeling gemaakte zorgafspraken helder zijn.

Als buurt-bekenden Richard en Wendy elkaar in een woonzorgcentrum voor somatische zorg ontmoeten, lijkt Richard steken te laten vallen. Wendy voelt zich opgelaten wanneer hierover tegen haar geklaagd wordt. Hoe blijft zij uit dit conflict?

In dit beroepsthema leren studenten deelnemen aan multidisciplinair overleg en leren ze zorgverleners van andere disciplines in te schakelen bij het organiseren van de zorg. Welke samenwerkingsvaardigheden heeft iedere student en hoe kan hij of zij inspelen op die van anderen?

Anatomie, Fysiologie

- De cel

Pathologie

- Bloed en stolling
- Leukemie
- Lymfomen
- Jonge dementerenden (profieldeel VVT)
- Diepe dementie (profieldeel VVT)

EINDOPDRACHT

De student voert de eindopdrachten uit in de praktijk of op school:

Praktijk

De student schrijft een zorgplan voor een zorgvrager met vergelijkbare problematiek als in de casuïstiek en voert hierbij de volgende twee opdrachten uit:

- BPV-opdracht: Samenwerken in een team
- Reflectieverslag op persoonlijke samenwerkingsvaardigheden

School

De student schrijft een zorgplan voor een zorgvrager uit een van de casussen en voert hierbij de volgende twee opdrachten uit:

- Een plan van aanpak ter voorbereiding op BPV-opdracht: Samenwerken in een team
- Reflectieverslag op persoonlijke samenwerkingsvaardigheden

VASTLEGGEN EN EVALUEREN

CURSUSBESCHRIJVING

Anatomie, Fysiologie

- Spijsverteringsstelsel
- Voortplantingsstelsel
- Zwangerschapshormonen

Pathologie

- Levercirrose
- Perifeer vaatlijden
- Gynaecologie
- Moeder en Kind

Verpleegtechnische vaardigheden

- Infusies
- Bijzondere infusen
- Totale parenterale voeding en bloedtransfusie
- Bedienen spuitpomp
- Bedienen infuuspomp

De student krijgt inzicht in het proces van vastleggen en evalueren van geboden zorg en ondersteuning. Dit is een belangrijke stap in het methodisch werken. De toekomstige zorgverlener leert effectief informatie rapporteren en verzamelen over het zorg- en ondersteuningsproces.

Dit oefenen ze in de casus waarin studente Amy erachter komt dat ze zwanger is. De studenten rapporteren over Amy en leren welke informatie relevant is voor het multidisciplinaire overleg. In een volgende casus ontmoeten ze Ahmet: hij heeft een alcoholvergiftiging opgelopen en uit het Elektronisch Patiënt Dossier blijkt dat er veel meer aan de hand is. De studenten leren zorginformatiesystemen gebruiken en leren welke informatie ze delen met verschillende disciplines in de zorg.

Aan de hand van de casus over Bart leren studenten dat evaluatiegesprekken met zorgvragers en naastbetrokkenen, enquêtes en klachtenprocedures een belangrijke bron van informatie zijn. Bart is een jongen met een aangeboren afwijking die heeft geleid tot een milde tot matige verstandelijke beperking en op autisme gelijkend gedrag. Uit evaluatiegesprekken met de ouders van Bart leren de studenten beoordelen of hun acties effect hebben en evalueren ze of de situatie van Bart ten positieve veranderd is. Ook doen ze ervaring op over klachtenprocedures als de ouders van Bart een klacht indienen. Zo ervaren ze hoe het is als de zorgvrager ontevreden is over geleverde zorg en zich niet gehoord voelt door de zorgverleners of zorgorganisatie. Ze leren welke stappen ze moeten volgen voor de goede afloop voor alle partijen.

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema kent twee complexe eindopdrachten. De eerste eindopdracht is een overleg met een zorgvrager en eventuele naasten uit de werkomgeving of een rollenspel uit een casus. Beiden worden geëvalueerd met betrokkenen: de geboden zorg en ondersteuning en de voorstellen voor aanpassing van het zorg(leef)plan.

De tweede opdracht is het verzamelen en rapporteren van informatie over een zorgvrager uit de casus of eigen werkomgeving waarin extra aandacht is voor zorgvuldig en doelbewust rapporteren en overdragen.

VERPLEEGKUNDIG LEIDERSCHAP

CURSUSBESCHRIJVING

Voor verpleegkundig leiderschap hanteren wij de definitie: 'Het samen met collega's van eigen en andere disciplines én met patiënten en familie werken aan waardevolle zorg, passend bij de situatie' (www.zorgvoorbeter.nl, 2017). Deze definitie maakt duidelijk dat verpleegkundig leiderschap onderdeel is van het dagelijks werk van elke verpleegkundige. Het gaat om het samen werken aan waardevolle, passende zorg. Als je initiatief neemt, de juiste prioriteiten stelt, beslissingen neemt en constructief samenwerkt, verbetert de kwaliteit van de zorg. Aan de hand van het boek van Stephen R. Covey **De zeven eigenschappen van effectief leiderschap** ontmoeten de studenten verschillende zorgvragers en zorgverleners en ervaren zij wat deze eigenschappen voor hen inhouden:

1. Wees proactief

Jelmer is MC-verpleegkundige en vertelt wat proactief zijn betekent en wat het verschil is tussen de cirkel van betrokkenheid en de cirkel van invloed.

2. Begin met het einde voor ogen

Een jonge verpleegkundige vertelt wat een overleden cliënt voor haar betekende. Het zet haar aan het denken: als ik ooit kom te overlijden, hoe herinneren mijn dierbaren mij dan?

3. Belangrijke zaken eerst

Jelmer vertelt hoe hij zijn werk inricht en hoe hij omgaat met onverwachte situaties. Wat helpt om je werk toch goed te kunnen plannen en organiseren?

4. Denk win-win

Jelmer vertelt hoe je kunt zorgen voor een goede samenwerkingsrelatie met collega's, patiënten en familieleden.

5. Eerst begrijpen... dan begrepen worden

Latifa begeleidt mevrouw Dekker die een beenamputatie heeft ondergaan. Latifa begrijpt haar verdriet en de pijn en begeleidt haar vanuit dat begrip richting herstel.

6. Synergie

Jelmer vertelt wat het effect is, als de expertise van elke collega op de afdeling goed ingezet wordt.

7. Houd de zaag scherp

Voor Jelmer betekent 'Houd de zaag scherp': Zorg goed voor jezelf, dan kun je ook goed voor anderen zorgen. Voor hem is een goede balans tussen inspanning en ontspanning daarvoor nodig.

Anatomie, Fysiologie en Pathologie

- Klinisch redeneren met ingebrachte casus en lesaanvragen naar aanleiding van leervragen

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met één eindopdracht.

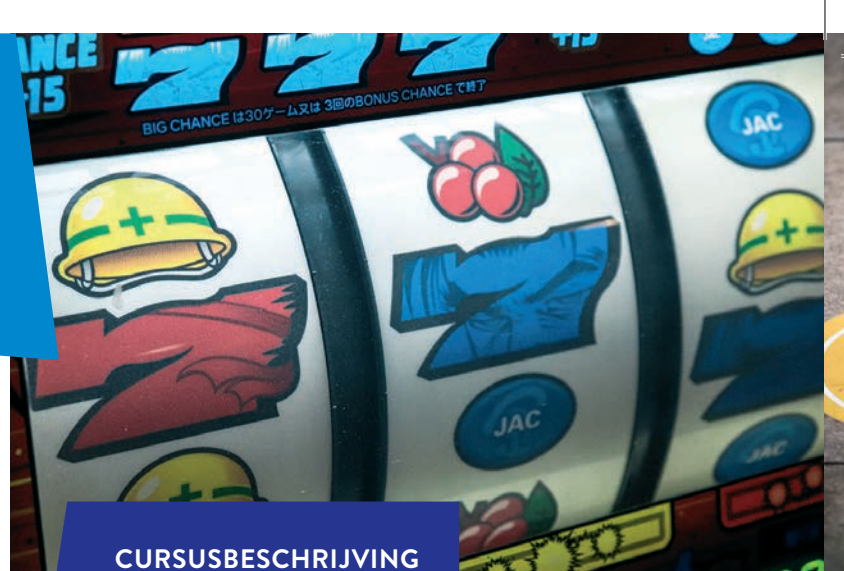
De student beschrijft wat verpleegkundig leiderschap voor hem/haar inhoudt en verzamelt bewijsstukken waarmee hij/zij het werken aan het ontwikkelen van de zeven eigenschappen van effectief leiderschap aantoont.

Anatomie, Fysiologie en Pathologie

- Klinisch redeneren met ingebrachte casus en lesaanvraag op basis van leervraag

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op basis van aanvraag oefenen

CURSUSBESCHRIJVING

De student krijgt in dit beroepsthema inzicht in het bieden van zorg en ondersteuning bij verslavingsproblematiek. De ggz-verpleegkundige is volgens GGZ Nederland bekwaam om potentiële en actuele ggz-zorgbehoeftes op complexiteit en urgentie te kunnen inschatten en de aard en omvang van de zorg die nodig is te kunnen organiseren en uitvoeren. Ze biedt zorgvragers in uiteenlopende woon- en leefomgevingen, en met unieke gezondheid- en bestaanssituaties, ondersteuning en begeleiding bij de gevolgen van hun psychiatrische ziekte en de voorkomende beperkingen en mogelijkheden. (www.ggznederland.nl).

De studenten leren als toekomstig (ggz-)verpleegkundige meer over de verschillende middelen en doelgroepen en over de disciplines die je in de verslavingszorg tegenkomt, maar ook welke ziektebeelden en pathologie je tegenkomt, welke methoden er zoal worden gebruikt en wat het verschil tussen recreatief gebruik, misbruik en verslaving inhoudt. Ze leren dat er diverse leeftijdsgroepen, settings en vormen van zorgverlening bestaan, zoals preventie en voorlichting, woonvoorzieningen, diagnostiek- en expertisecentra, ambulante zorg (thuis), detoxcentra (afkick) en (poli) klinische verslavingszorg.

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema kent twee eindopdrachten:

De student maakt een **branche uitwerking** waarin hij of zij de kenmerkende aspecten beschrijft van de verslavingszorg. In dit verslag wordt ook voor een zorgvrager uit de casus(sen) of een zorgvrager uit de eigen werkpraktijk een verpleegplan uitgeschreven. Het verpleegplan wordt geschreven volgens de stappen van het verpleegkundig proces.

Daarnaast voert de student in de praktijk een **begeleidingsgesprek met een zorgvrager** met verslavingsproblematiek en eventuele naasten. Tijdens het gesprek geeft hij doelgericht voorlichting, advies en/of instructie. Indien de student niet stage loopt of niet in deze sector werkt, voert hij of zij deze opdracht uit in simulatie op school.

VOORLICHTING EN PREVENTIE

CURSUSBESCHRIJVING

De student krijgt inzicht in hoe je als zorgverlener voorlichting, advies en/of instructie geeft aan zorgvragers en naastbetrokkenen. Het geven van voorlichting en advies kan gericht zijn op het versterken van de eigen kracht, preventie en het behouden of vergroten van de zelfredzaamheid, maar het kan ook gaan over ziekten en beperkingen en hoe hiermee om te gaan. Hiervoor is het belangrijk dat je kennis hebt van ziekten, preventieve maatregelen maar ook hoe je met verschillende zorgvragers communiceert. Checken of de informatie of instructie begrepen is, is een belangrijk onderdeel.

In de casus 'Simone' geven de studenten de 21-jarige Simone seksuele voorlichting. Simone is slechthorend en heeft een spasme. Daardoor begrijpt ze de dingen niet altijd even goed.

In de casus 'Prikangst' ontmoeten de studenten het jonge stel Sophie en Dennis die een baby verwachten. Tijdens het kijken van Lubach op Zondag blijken zij verschillend tegen inenten aan te kijken. Wat vertel je tijdens de voorlichtingsavond over inenten en hoe kun je het stel hierin begeleiden?

In de casus 'Als de gewoonte overheerst' ontmoeten de studenten Edwin Bos die diabetes type II heeft. Het lukt Edwin niet om zijn levensstijl aan te passen. Hoe kun je door voorlichting en preventie Edwin stimuleren om gezonder te gaan leven?

In de volgende casus ontmoeten de studenten Marinus Meyer en Christina Meyer-van Dijk. Met de gezondheid van Marinus gaat het niet goed. Christina moet alle zeilen bijzetten om de zorg voor het huishouden en haar man rond te krijgen.

In 'Het zwaard van Damocles' ontmoeten de studenten Egbert van Loon die darmkanker heeft. Hij heeft moeite dit aan zijn gezin te vertellen. Er is een eerste kleinkind op komst en hij wil de vreugde niet bederven.

Anatomie, Fysiologie

- Ademhalingsstelsel

Pathologie

- Diabetes Mellitus
- COPD
- Inleiding en behandeling van kanker
- Borstkanker
- Dikke darmkanker
- Longkanker
- Prostaatkanker
- Slokdarm- en maagkanker
- Benigne prostaat hypertrofie
- Moeder en kind: rijksvaccinaties

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigheden op aanvraag oefenen

EINDOPDRACHT

De student kiest een gezondheidsprobleem uit dit beroepsthema en geeft hierover voorlichting aan zorgvragers & naastbetrokkenen in de praktijk. Mocht dit niet mogelijk zijn, geeft de student voorlichting aan medestudenten.

De tweede eindopdracht omvat het ontwikkelen van (preventief) voorlichtingsmateriaal voor een zorgvrager uit de eigen praktijk of casuïstiek.

WERKBEGELEIDING

Anatomie, Fysiologie en Pathologie

- Klinisch redeneren met ingebrachte casus en lesaanvragen naar aanleiding van leervragen

Verpleegtechnische vaardigheden

- Vaardigen op aanvraag oefenen

CURSUSBESCHRIJVING

In dit beroepsthema komen verschillende vormen van begeleiden en reflecteren aan bod. De student oefent met het voeren van verschillende gesprekken: kennismaking, voortgang en beoordeling. Ieder gesprek vergt een andere voorbereiding en een andere houding.

In de casuïstiek ontmoeten de studenten Kariem (24) en Nuria (22). Zij zijn beiden eerstejaarsstudenten die in de praktijk aan de slag gaan. De studenten krijgen in de casuïstiek de rol van BPV-begeleider. In deze rol ontdekken ze dat Kariem en Nuria heel verschillend zijn. Zo heeft Kariem tot de ziekte van zijn broertje 'wat aangerommeld', maar is hij nu vastbesloten iets van zijn leven te maken. Kariem is ervan overtuigd dat hij leert in de praktijk. 'Schoolboeken? Daar heb je echt niks aan, man.' Nuria daarentegen wist al heel vroeg dat ze verpleegkundige wilde worden. Alles moet volgens haar goed, op tijd én precies. Daardoor komt ze niet aan alles toe.

In dit beroepsthema ontdekt de student welke begeleiding het beste bij Kariem en Nuria past én wat het beste bij de student als begeleider past. De student oefent aan de hand van rollenspellen het intake- en kennismakingsgesprek met Kariem en Nuria. De studenten oefenen aan de hand van de leerstijl en de leercyclus van Kolb welke cyclus en stijl Kariem en Nuria hebben. De studenten oefenen in het effectief communiceren met verschillende modellen en leren feedback geven en ontvangen op leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en voortgang.

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met twee eindopdrachten:

- Eindopdracht Plan van aanpak Begeleiden nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
- Eindopdracht Factsheet Werkbegeleiding

CURSUSBESCHRIJVING

In de wet is bepaald dat werkgever en werknemer verplicht zijn zich te gedragen als goed werkgever en goed werknemer. Goed werkgeverschap betekent dat de werkgever zich goed dient te gedragen ten opzichte van zijn werknemers.

Goed werknemerschap is meer dan je goed gedragen. Je hebt kennis nodig van hoe een organisatie werkt en wat de taken en rollen binnen een organisatie zijn. Elke organisatie heeft zijn eigen missie en visie. Net als een eigen organisatiecultuur. Plezier in je werk bereik je niet alleen door werk te doen waar je goed in bent en wat bij je past. Je werkomgeving is ook zeer belangrijk.

De studenten leren in dit beroepsthema over wat goed werknemerschap en werkgeverschap is. Dit doen zij aan de hand van een viertal casussen.

In de eerste casus 'Jij hoeft niet te snappen wat hier aan de hand is' werken de studenten sinds een maand in een team waar een onveilige sfeer heerst. Ze worden geconfronteerd met lastige situaties in het team. Er wordt geroddeld en ook pestgedrag komt voor. Hoe ga je daar mee om?

In 'Op de rand van het bed' werkt de student in een instelling die zorg en begeleiding biedt aan jongvolwassenen met een verstandelijke beperking. Als een van de bewoners op zijn kamer blijft, gaat een van de begeleiders even bij hem kijken en wordt geconfronteerd met grensoverschrijdend gedrag. Hoe ga je daar mee om?

In de derde casus vertelt Susan, manager in de wijkzorg, in een interview wat wijkzorg inhoudt, met welke doelgroepen ze te maken hebben en de ontwikkelingen die in de wijkzorg spelen. Daarnaast geeft ze informatie over de financiering van zorg en het werken in zelfsturende wijkzorgteams.

EINDOPDRACHT

Dit beroepsthema wordt afgesloten met twee eindopdrachten.

De BOL-student gaat met medestudenten aan de slag met het maken van het Positief-werkklimaatspel en de BBL-student maakt met medestudenten de Pubquiz Positief-werkklimaat.

Zowel de BOL- als BBL-student beschrijft in een reflectieverslag de sfeer, cultuur en rollen binnen een groep en reflecteert op de eigen rol binnen deze groep.

ZIEKTEBEEDEN EN BEPERKINGEN

CURSUSBESCHRIJVING

Anatomie, Fysiologie

- Botten
- Spieren
- Topografie

Pathologie

- Pijn
- Psychiatrische ziektebeelden
- Bewegingsstelsel

Verpleegtechnische vaardigheden

- Wet- en regelgeving
- Medicijnen
- Soorten medicijnen
- Toedienen van medicijnen
- Monsters verzamelen voor onderzoek
- Laboratoriumonderzoek
- Endoscopie en functieonderzoek
- Assisteren bij medische verrichtingen

Tijdens het werk krijgt de mbo-verpleegkundige te maken met diverse ziektebeelden. De ziektebeelden variëren in acuut en chronisch, en lichamelijk en psychisch. Voor het bieden van passende zorg is het dan ook erg belangrijk dat de student brede kennis heeft van ziektebeelden. Tijdens het beroepsthema Ziekte en beperkingen leert de student van een groot aantal ziektebeelden de oorzaak, symptomen, beperkingen in het functioneren, onderzoeken die gedaan worden, behandelmogelijkheden en veel voorkomende complicaties.

De studenten maken in de rol van verpleegkundige kennis met een viertal zorgvragers met uiteenlopende ziektebeelden. Zo maken ze kennis met Daniël, een jongen met een laag zelfbeeld die anorexia heeft. Daarna ontmoeten ze Angela, een dame van in de 50. Ze is herstellende na een zware bypassoperatie. De student mag Angela begeleiden bij het aanpassen van haar leefstijl. Khaled is met zijn jonge gezin gevlucht uit Aleppo en ontwikkelt in Nederland PTSS. Na huiselijk geweld besluit zijn vrouw van hem te scheiden. In de thuissituatie maken de studenten kennis met een woede-uitbarsting van Khaled. In de vierde casus ontmoeten ze Indra van Dijk die op jonge leeftijd reuma krijgt. De studenten schakelen andere disciplines in om de zorg voor Indra zo goed mogelijk te laten verlopen.

De student leert zo per ziektebeeld wat specifieke observatiepunten en aandachtspunten zijn bij het bieden van verpleegkundige zorg en begeleiding. De kennis die in dit beroepsthema aan bod komt, dient als basis. Gedurende de opleiding gaat de student zich in een aantal ziektebeelden specialiseren. Afhankelijk van de context waarin de student werkt of gaat werken, wordt de inhoud aangepast.

EINDOPDRACHT

De eindopdracht is een groepsopdracht, waarbij de studenten een index (overzicht) maken met informatie over minimaal 30 ziektebeelden. Per ziektebeeld werken ze uit: oorzaak, symptomen, beperkingen in functioneren, onderzoek, behandeling, complicaties, verpleegkundige observatiepunten en verpleegkundige zorg. De ordening en uitwerking van ziektebeelden, en het gebruik van bronnen worden beoordeeld.

CURSUSBESCHRIJVING

In dit beroepsthema ligt het accent op het bieden van intensieve zorg en het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen met een hoog medisch-technisch karakter.

De student leert de patiënt psychosociale begeleiding bieden bij onderzoek, operatie en/of behandeling.

Aan de hand van verschillende casuïstiek 'komen' studenten op diverse plaatsen in het ziekenhuis: polikliniek, verpleegafdeling, dagbehandeling en de Spoed Eisende Hulp (SEH). Vanuit het perspectief van een verpleegkundige bekijken de studenten de SEH. In twee grote casussen maken de studenten kennis met een vrouw met heupklachten en met een man met maagkanker.

Profieldeel ziekenhuis:**Pathologie**

De studenten maken een keuze uit de volgende onderwerpen:

- Cardiologie
- Endocrinologie
- Gynaecologie
- Hematologie
- Infectiologie en immunologie
- Keel, Neus en Oren (KNO)
- Longziekten
- Maag Darm Lever (MDL)
- Mammazorg
- Neurologie
- Oncologie
- Orthopedie
- Perioperatieve zorg
- Plastische chirurgie
- Urologie
- Vaatziekten

Afhankelijk van de casuïstiek wordt pathologie herhaald of op basis van aanvraag nieuwe onderwerpen

Verpleegtechnische handelingen

- Afhankelijk van de casuïstiek herhalen van relevante verpleegtechnische handelingen
- Assisteren arts bij medische verrichtingen

EINDOPDRACHT

Een van de eindopdrachten voor de studenten is om de kenmerkende aspecten van de ziekenhuiszorg in een verslag te beschrijven. En het voeren van een gesprek in het ziekenhuis met een zorgvrager en eventuele naasten.

4 Keuzedelen

Naast de standaardvakken, zijn er tijdens de opleiding keuzedelen. Zo vult de student, in overleg met praktijkinstelling en school, een deel van de opleiding zelf in. Daarbij kijken we gezamenlijk naar wat relevant is en goed aansluit. Het gaat om verdieping, verbreding, specialisatie en omvat daarnaast generieke vakken waarmee de student kan doorstromen binnen het mbo of richting een hbo-opleiding. Kenmerkend aan de keuzedelen is dat ze altijd actueel en relevant zijn en volgen op vernieuwingen en dynamiek in het werkveld.

OM WELKE KEUZEDELEN GAAT HET?

1. Wijkgericht werken

De student richt zich op een faciliterende rol: van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. De student levert thuiszorg en werkt vraaggericht samen met het sociale netwerk van de cliënt.

2. Zorginnovatie en technologie (niveau 4)

De student besteedt aandacht aan zorginnovatie en het werken met nieuwe technologische hulpmiddelen. Aan bod komen onder andere: bijdragen aan deskundige inzet van technologische hulpmiddelen, technologie ethisch verantwoord toepassen, voorlichting en advies aan cliënten en collega's over hulpmiddelen en bijdragen aan zorginnovatie en onderzoek.

3. Zorg en technologie (niveau 3)

De student besteedt aandacht aan het werken met nieuwe technologische hulpmiddelen. Aan bod komen onder andere: bijdragen aan deskundige inzet van nieuwe technologische hulpmiddelen, technologie ethisch verantwoord toepassen en het gebruik van hulpmiddelen bespreken met cliënt.

4. Verpleegkundige zorg voor kwetsbare ouderen in een kortdurende (acute) opnamesituatie

Aan bod komen onder andere: risico's en problematiek bij het ouder worden, het identificeren van kwetsbare ouderen en het samenwerken in multidisciplinaire teams en met ketenzorgpartners.

5. Mensen met niet aangeboren hersenletsel (NAH)

Aan bod komen onder andere: inventariseren van mogelijkheden, wensen en behoeften van de NAH-cliënt, begeleiden van de NAH-cliënt en naastbetrokkenen bij verliesverwerking, omgaan met het disharmonische profiel van de NAH-cliënt en omgaan met ontremd gedrag van de NAH-cliënt.

6. Verdieping in palliatieve zorg

Dit keuzevak is een verdieping op het verlenen van palliatieve zorg. Het gaat daarbij om samenwerken met een multidisciplinair team en met zorgvrager en diens naasten. Ook komen de meest voorkomende symptomen zoals pijn, benauwdheid, vermoeidheid aan bod. Daarnaast is er reflectie op ethische vraagstukken en training in communicatievaardigheden.

7. Ouder wordende mens met een verstandelijke beperking

Aan bod komen: ondersteuning van de ouder wordende cliënt bij het voeren van de eigen regie en het bieden van passende zorg.

8. Mensen met een ernstige meervoudige beperking

De student brengt in kaart welke verdieping nodig is voor het begeleiden en ondersteunen van mensen met ernstige meervoudige beperkingen (EMB).

9. Mensen met een licht verstandelijke beperking en moeilijk verstaanbaar gedrag

Aan bod komen: omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag en crisissituaties bij (SG)LVB-cliënten, begeleiden van de (SG)LVB-cliënt bij het verbeteren van gedrag, opbouwen en onderhouden netwerk rondom de (SG)LVB-cliënt en ondersteunen van het sociale netwerk.

10. De mediawijze zorg en welzijnsprofessional

De student doet via dit keuzedeel kennis op van onder andere de mogelijkheden en beperkingen van media, de werking van algoritmes, beeldrecht en van het waarborgen van privacy (online). Daarnaast doet ze vaardigheden op in onder andere het bijdragen aan de online identiteit van de organisatie en het uitleggen aan collega's en cliënten/patiënten van mediatoepassingen en voordelen en risico's van mediagebruik.

GENERIEKE EN VERBREDENDE KEUZEDELEN ZIJN:

1. Voorbereiden op het hbo

Dit keuzedeel beschrijft de hbo-vaardigheden als oriëntatie, informatieverwerking, samenwerking en reflectie in de hbo-context.

2. Internationaal 1 overbruggen en interculturele diversiteit (3 en 4)

Dit keuzedeel heeft betrekking op het effectiever omgaan met culturele diversiteit tussen mensen aan de hand van het inzetten van interculturele sensitiviteit en communicatie en het tonen van betrokkenheid.

3. Ondernemend gedrag

Dit wordt in dit keuzedeel ontwikkeld via drie werkprocessen:

- (1) Onderzoekt zichzelf, zijn (werk)omgeving en verbetermogelijkheden
- (2) Signaleert mogelijkheden voor verandering en innovatie
- (3) Neemt initiatieven in zijn werk

Deze werkprocessen zijn ingekaderd en ingevuld, zodanig dat deze herken- en uitvoerbaar zijn voor deelnemers/werknemers op niveau 3 en 4.

4. Engels B1 en B2

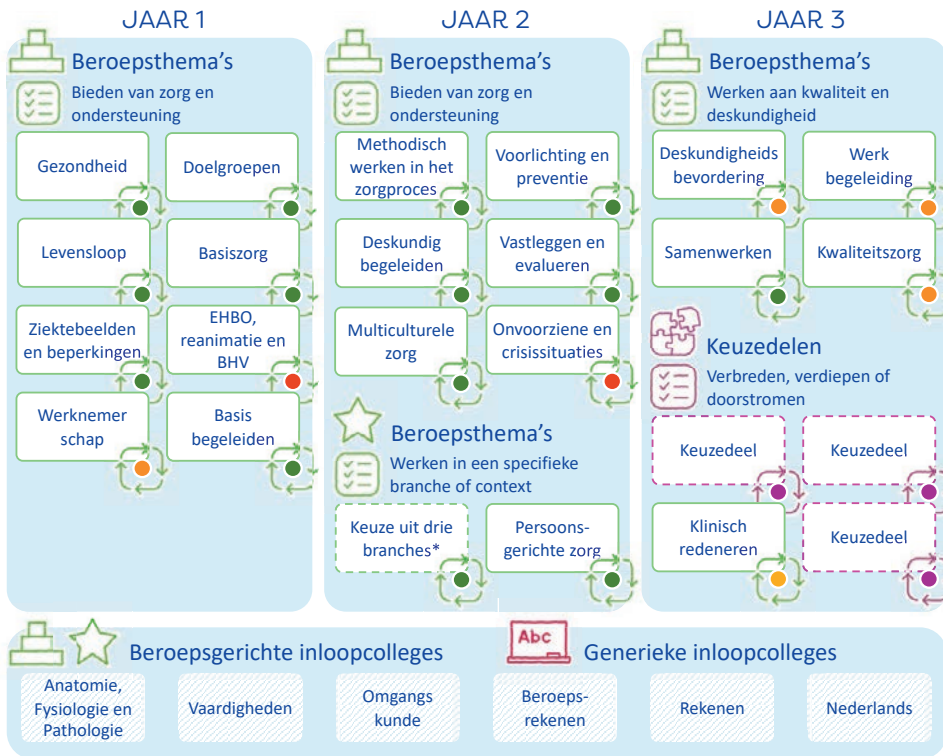
De student werkt met het keuzedeel 'Engels B1/B2' toe naar de referentieniveaus B2 voor lezen en luisteren, en B1 voor schrijven, spreken en gesprekken voeren.

LEERROUTES

VERZORGENDE IG & BEGELEIDER MZ (BOL)

25656BOL02

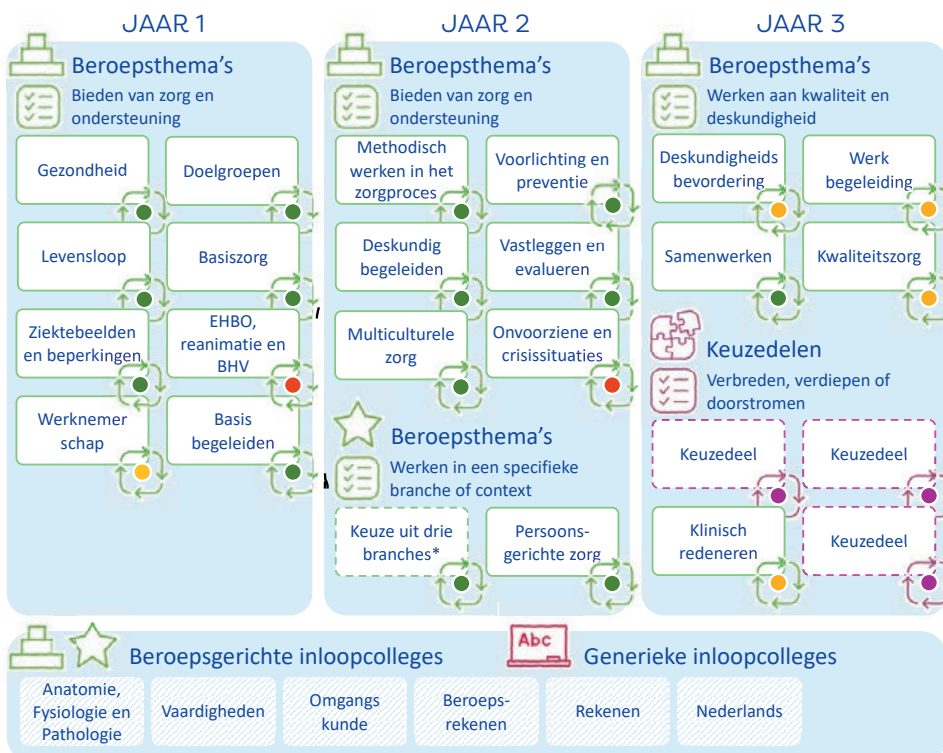
* Gehandicaptenzorg, Kind- en kraamzorg of Geriatrische zorg

EXAMENS

- Zicht op zorg
- Zorg op maat
- Begeleiden van de cliënt en naastbetrokkenen
- Afstemmen
- Verpleegtechnisch handelen
- Reageren in een crisissituatie
- Werken aan kwaliteit en professionele ontwikkeling
- Keuzedeel
- Rekenen 2F
- Nederlands 2F
- Loopbaan en burgerschap

VERZORGENDE IG & BEGELEIDER MZ (BBL)

25656BBL02

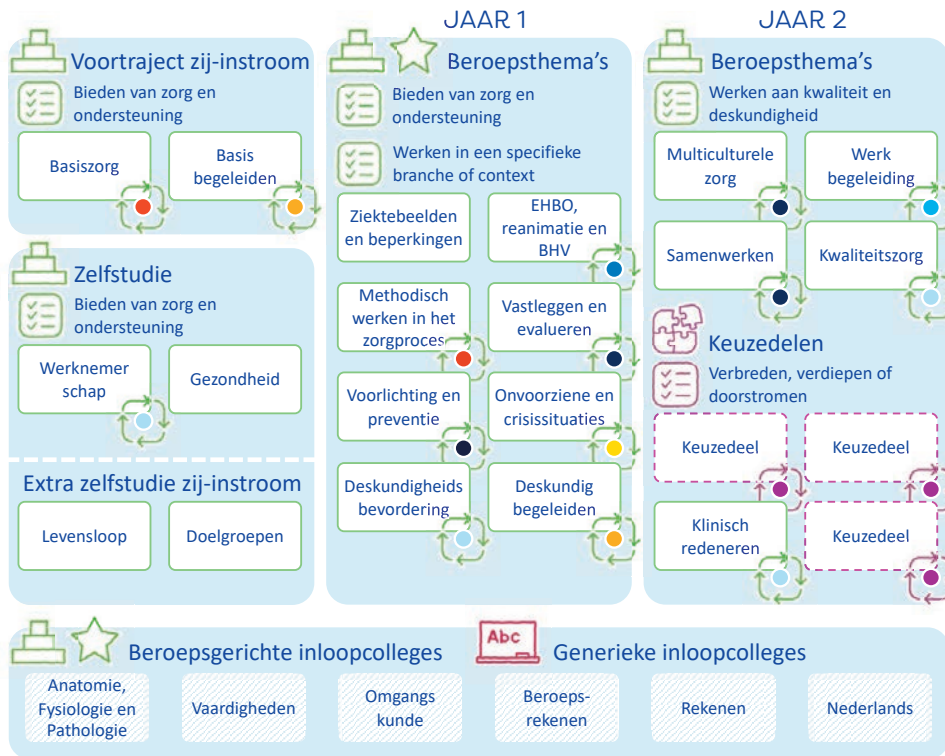
* Gehandicaptenzorg, Kind- en kraamzorg of Geriatrische zorg

EXAMENS

- Zorg op maat
- Zicht op zorg
- Begeleiden van de cliënt en naastbetrokkenen
- Afstemmen
- Verpleegtechnisch handelen
- Reageren in een crisissituatie
- Werken aan kwaliteit en professionele ontwikkeling
- Keuzedeel
- Rekenen 2F
- Nederlands 2F
- Loopbaan en burgerschap

VERZORGENDE IG & BEGELEIDER MZ (VERKORTE BBL)

25491BBL07

EXAMENS

- Inventariseren voor het zorgplan
- Ondersteunen bij het dagelijks leven
- Onderkennen en ondersteunen
- Reageren in een crisissituatie
- Werken aan kwaliteit en deskundigheid
- Nieuwe medewerker begeleiden
- Verpleegtechnische vaardigheden
- Branche
- Keuzedeel
- Rekenen 2F
- Nederlands 2F
- Loopbaan en burgerschap

VERZORGENDE IG (BBL)

25491BBL06

JAAR 1

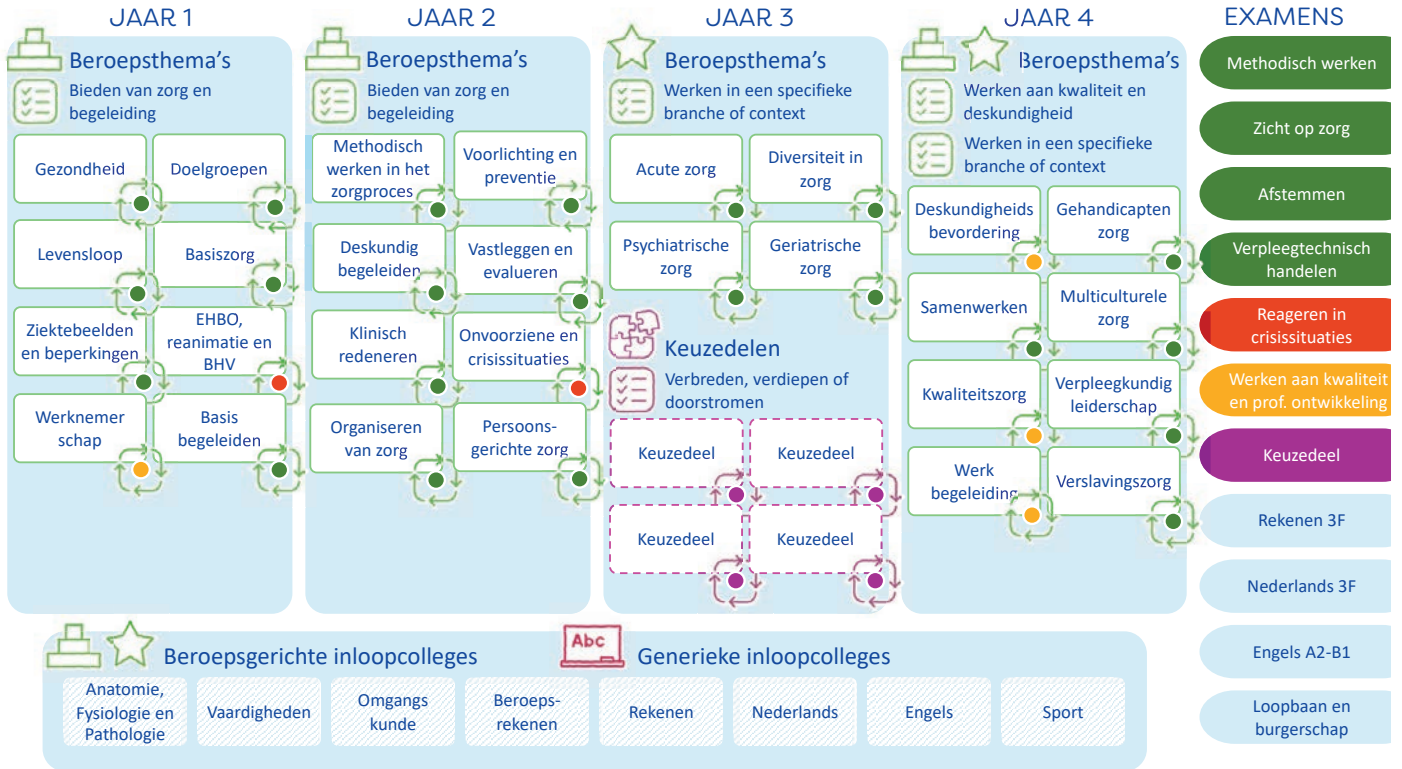
EXAMENS

- Zorg op maat
- De zorgvrager aan zet
- Zicht op zorg
- Reageren in een crisissituatie
- Werken aan kwaliteit en deskundigheid
- Nieuwe medewerker begeleiden
- Verpleegtechnische vaardigheden
- Branche
- Keuzedeel
- Rekenen 2F
- Nederlands 2F
- Loopbaan en burgerschap

LEERROUTES

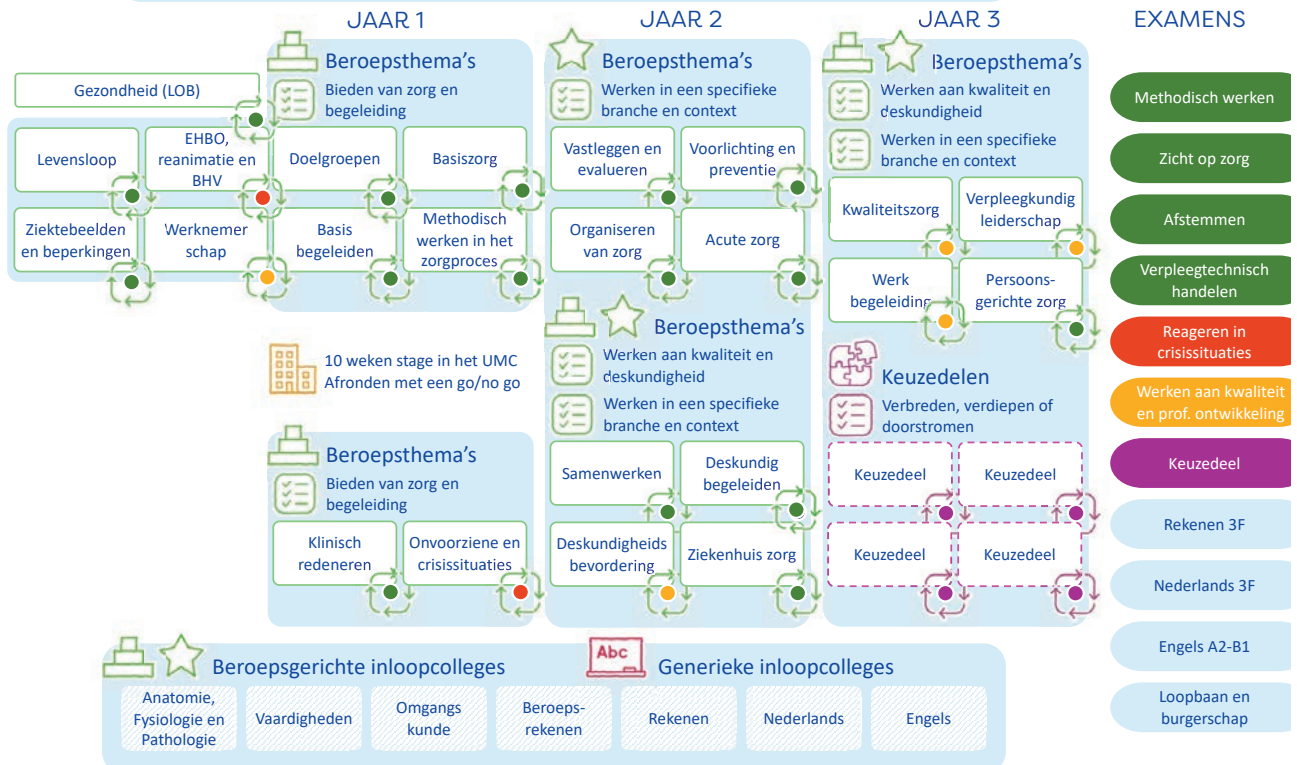
MBO-VERPLEEGKUNDIGE (BOL)

25655BOL01

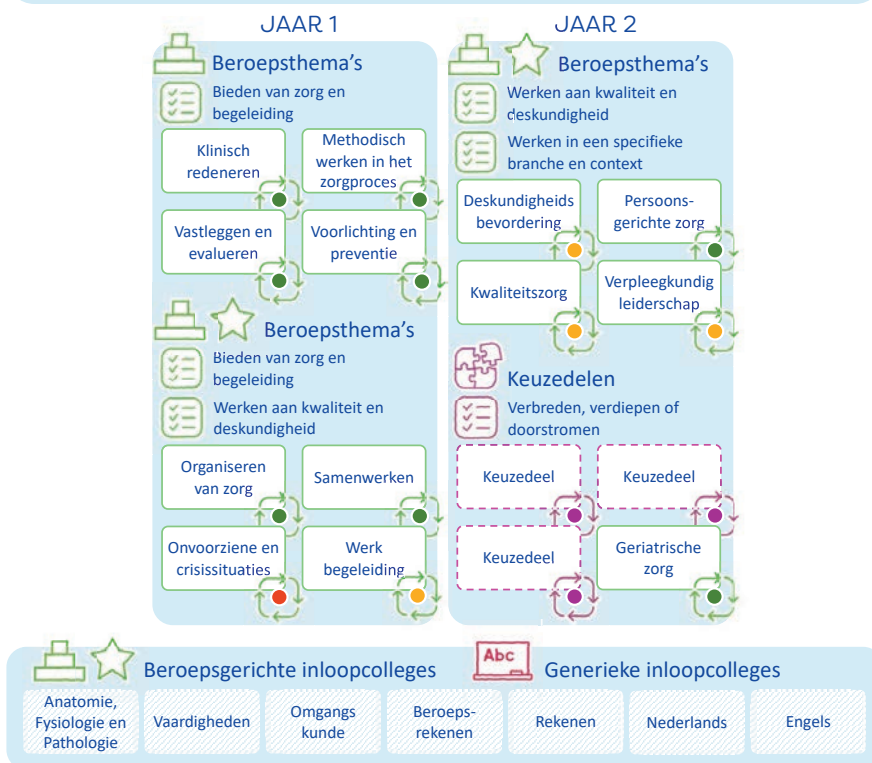
MBO-VERPLEEGKUNDIGE ZIEKENHUIS (UMC)

25655BBL03

MBO-VERPLEEGKUNDIGE VVT (BBL)

25655BBL01

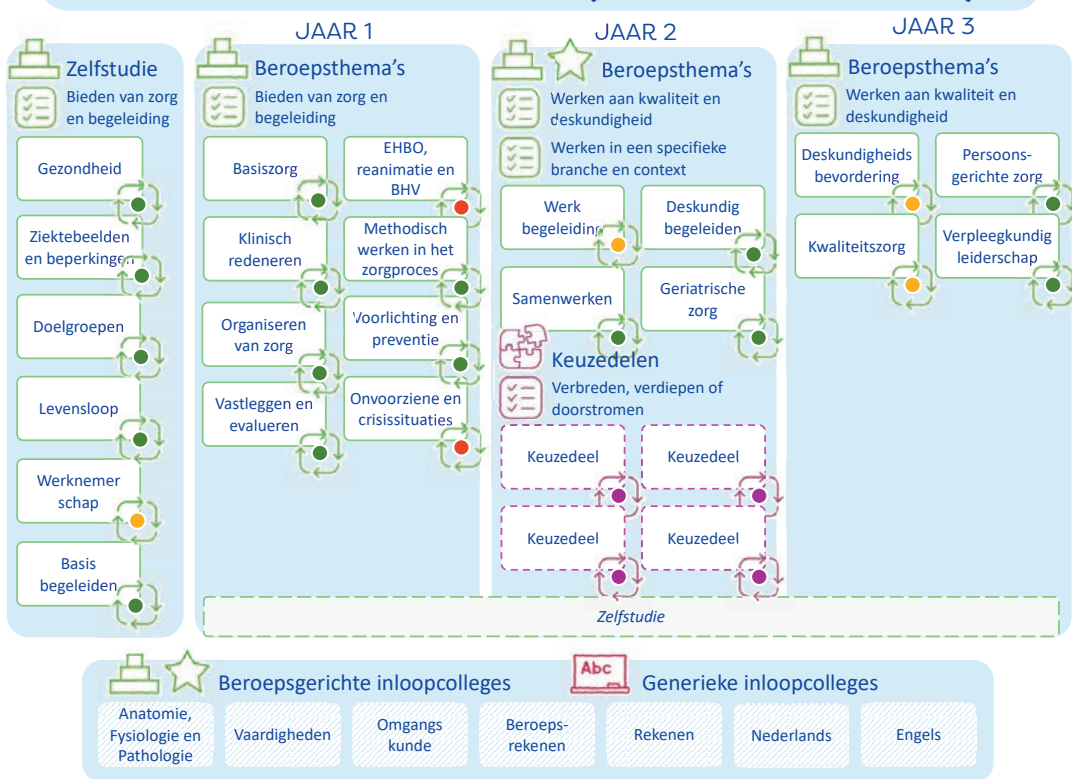

EXAMENS

- Methodisch werken
- Zicht op zorg
- Afstemmen
- Verpleegtechnisch handelen
- Reageren in crisissituaties
- Werken aan kwaliteit en professionele ontwikkeling
- Keuzedeel
- Rekenen 3F
- Nederlands 3F
- Engels A2-B1
- Loopbaan en burgerschap

MBO-VERPLEEGKUNDIGE (BBL ZIJ-INSTROOM)

25655BBL02

EXAMENS

- Methodisch werken
- Zicht op zorg
- Afstemmen
- Verpleegtechnisch handelen
- Reageren in crisissituaties
- Werken aan kwaliteit en professionele ontwikkeling
- Keuzedeel
- Rekenen 3F
- Nederlands 3F
- Engels A2-B1
- Loopbaan en burgerschap

De gezondheidszorg in Nederland is volop in beweging. Krapte op de arbeidsmarkt en toenemende vergrijzing zorgen voor uitdagingen. Kansen liggen er in samenwerken, het startklaar opleiden van aanstormende zorgprofessionals, het gebruik van zorgtechnologie en het stimuleren van eigen regie bij de cliënt, zoals in de benadering van Positieve Gezondheid.

Het Gezondheidszorgcollege van ROC Midden Nederland sluit aan bij deze ontwikkelingen en trends in de zorg. Dit doen wij onder andere met Opleiden op maat dat we ontwikkelen in co-creatie met onze praktijkinstellingen. Opleiden doen we immers samen met het werkveld. Naast de reguliere opleidingen met de los te volgen beroepsthema's, bieden we ook scholing ter verbreding of verdieping aan via keuzedelen, maatwerktrajecten en losse beroepsthema's, ook modulen genoemd. Deze vormen opgeteld een leereenheid, waar een mbo-certificaat tegenover staat. Met meerdere mbo-certificaten, via op maat leerroutes, kunnen deelnemers ook hun Crebo diploma Verzorgende IG of Verpleegkunde behalen.

In deze brochure leest u wat deelnemers aan de opleidingen Verzorgende IG/Begeleider MZ niveau 3 en Verpleegkunde niveau 4 per beroepsthema en keuzedeel leren.

